

አዕይ

ቅፅ 1 ቁጥር 2

ሐምሌ 1997 ዓ.ም

ደንግልና ውበት : ከራሳችሁ
ጤናም ጭምር ነው
አምባሳደር ዘመን ተፈሪ

ውስጣዊ ውበትን ያየሁት
በስለሽ የተነሳ ነው
ወሰን ብርሃኑ ሆኖሽ አበባ ዋለ ባለቤት

አ.ንተርናሽናል ጀብ ማርኬት ያለው
SOIL & WATER ENGINEERING
ነው

ዶ/ር ጤና አለምረው (የትምህርትና ምርምር ም/ኃሪገ/ዳኛ)

If you get more than one chance, try again

Prize your good ideas

Try not to make mistakes

And if you do,

learn from them

But in HIV, learning from own mistake is
impossible rather others learn from your
mistake.....

ANNE GEDES

SHDI

*Remedan Kasim
Kebede Gudissa
Abdukerim Abarago
Yeshewareg Feyissa
Berissa Abdella
Yenenesh Hailu
Tirmubet Workineh
Adugna Tafesse
Daniel Getahun*

አምዶቻችን

እንግዳችን -----ገጽ 3

ትኩረት-----ገጽ 6

ወ ግ-----ገጽ 9

ልቦለድ-----ገጽ 10

ዉበት-----ገጽ 14

TECHNO PAGE----- PAGE 18

ACADEMIC AFFAIRS-----PAGE 23

የብዕር ጠብቃዎች-----ገጽ 24

አስተራሮች-----ገጽ 30

የአዘጋጁ መልክት

ትምህርት የሰልጣኔ፡ የዕድገትና የብልፅግና ዋነኛ ቁልፍ ለመሆኑ ሁሉም የሚስማማበት ሀቅ ነው ። ይሄ እውነታ ግን እኛ ሀገር በመርህ ደረጃ ከመቀመጡ ውጭ አንዳች ገቢራዊ ፋይዳን ሊያንፀባርቅ አልታየም ። ይባስ ብሎ ትምህርት የመንግስትን እጅ ለመጠበቅ እንደአንድ ቅድመ ሁኔታ መቆጠር ከጀመረ ውሎ አድሯል ። እንደሚታወቀው የሐምሌ ወር በአብዛኛው ተማሪ የሚመረቅበት የልፋቱን ውጤት የሚረከብበት በአጠቃላይ የድልም የተስፋም ወር ነው ። ውጭ ወጥቶ በተማረው ምያ አዳዲስ ግኝቶችን እየፈጠረ እስከአላስተማረ ፡ አገሩንና ወገኑን እስካረዳ ድረስ አንድ ሰው ጥቁር ጋውንና ቆብ ስለደፋ ፡ ዲግሪና ዲግሎማም ስለተቀበለ ብቻ ተመረቀ ማለት አይቻልም ። ከዩኒቨርሲቲው ውጭ ወጥቶ የመንግስትን እጅ ከጠበቀ እጅና እግሩን አጣጥፎ ከተቀመጠ ይሄ ተመረቀ ሳይሆን ተረገመ ነው የሚባለው። መንግስትም ቢሆን በተወሰነ አመት ብቻ አስተምሮ አስመርቂያለሁ ለማለት ድፍረቱ ያለው አይመስለኝም ። ምክንያቱም ይሄ ብቻ በቂ አይደለምና! ከሕብረተሰቡ በግብር መልክ የሚሰበሰበውን ገንዘብ በደሞዝ ምልክ ከመክፈል ይልቅ ለስራ ፈጣሪነት የሚያነሳሱ የብድር አገልግሎትን ለተማሪዎች አመቻችቶ አገራችንን ማሳደጉ ላይ ነው ቁም ነገሩ ። ይሄ ሲሆን ነው ተማሪው ተመረቅኩኝ መንግስትም አስመረኩኝ ማለት የሚችለው ።

congratulation

ኢብራሒም ሰይድ

ዋና አዘጋጅ ኢብራሒም ሠይድ

ም/ዋና አዘጋጅ ሳምሶን አብደላ

ረዳት አዘጋጆች አብዱልከዚዝ ዲኖ
ጌታቸው ዳውድ

የኮምፒውተር ጽሑፍ ቀለሚ በላይ
ማርታ አለምሸት

የሽፋን ዲዛይን ቤተልሔም ለገሰ

(ቀመር የጽህፈት መሳሪያ አገልግሎት-ሐረር)

ሴይ አውት ዲዛይነር -ኢብሮሳን(JO-ENG)

አድራሻ ዓለማዊ ዩኒቨርሲቲ ፀረ-ኤድስ ንቅናቄ ራዕይ መጽሐት ዝግጅት ክፍል ☎ 138 ☎ 610509 -ዓለማዊ

Email auaam97@yahoo. com -

ትውልድን እናድን!!

እንግዳችን

ከአርባተኛው ስለሽ ደምሴ (ጋሽ አበራ ሞላ) ጎን ሁል ጊዜም ቢሆን የማትጠፋ ልጅ አለች :: ጋሽ አበራ ካለ እሷም አለች በአብዛኛው ያያቸው ሁሉ የእሷን ማንነት ለማወቅ የማያደርገው ጥረት የለም :: ሚስቱ ፣ የሰራው ባልደረባው ፣ እርሷኛው ወዘተ ... ሁሉም የራሱን መላ ምት ይሰጣል :: ሲበዛ ቁምነገረኛ፣ እንደበተ ርቱእና ለሰራ የተፈጠረች ዓይነት ናት - ወሰን ብርሃኑ :: የመፅሔታችን እንግዳ ልናደርጋት ነገርናት :: አላንገራገረችም ፤ ተመቸችን ፤ ተመቸችናት ፤ ተመቸችን የቃለ-ምልልሱን ሙሉ ክፍል እነሆ በረከት እንላለን ::

አዘጋጅ ኢብራሂም ሰይፍ

ውስጣዊ ውበትን ያየሁት በስለሽ የተነሳ ነው::

ወሰን ብርሃኑ

ራዕይ:- የትውልድ ቦታሽ የት ነው?

ወሰን :- የተወለድኩት አዲስ አበባ ሲሆን ልዩ ስሙ አምስተኛ ፖሊስ ጣቢያ ወይም ሜክሲኮ በቢዓለው አካባቢ ነው::

ራዕይ:- የልጅነት ሂወትሽ በአጠቃላይ አስተዳደግሽ ምን ገጽታ አለው ?

ወሰን :- የልጅነት ሂወቴ የተለየ ነገር አልነበረውም:: ግን ቤተሰቦቼ ከፍተኛ ውጤት ላይ እንድደርስ ካላቸው ጽኑ ፍላጎት የተነሳ ለኔ ጥሩ አመለካከት ነበራቸው:: በተጨማሪ ታላላቅ እህቶቼም የኔን ጥሩ ኮሚመንት የቤተሰብ አባላት ሞገሾቼ ነበሩ:: እንደአጋጣሚ በዚህ ቦታሽ አበራ ሞላ ንግድነት ታቅፌ እየሰራሁ እገኛለሁ:: በዚህም በጣም ደስተኛ ሆኛለሁ:: ቤተሰቦቼም እንደዚሁ::

ራዕይ:- የትምህርቱ ነገርስ?

ወሰን :- በትምህርቱ ደህና ነበርኩኝ:: እንደአጋጣሚ ሆኖ እስረኛ ፈተና ወስደን ውጤት ላይመጣ ቀረ:: ግን በተግባሩ ትምህርት

ቤት 10+ 2 በ electricity ተመርቄአለሁ::

ራዕይ:- የወሰን የትርፍ ጊዜአት ስራዎቿ ወይም ሆቢዎች ምንድናቸው?

ወሰን :- ዲዛይነር ለመሆን ካለኝ ፍላጎት የተነሳ አቡጀዲዎችን እየቀደድኩኝ የእጅና የእግር ጨሌዎችን እሰራለሁ:: አሁን ግን በዚህ ንግድነት ውስጥ ከታቀፍኩ አንስቶ እነዚህን ነገሮች ትቻቸዋለሁ:: ደህን እንጂ በርካታ ቲሽርቶችን ፔይንት አድርጌ ቤት አስቀምጫቸዋለሁ:: አሁን አሊያዝኩዋቸውም እንጂ ባላይህ ደስ ይለኝ ነበር::

ራዕይ:- ጋሽ አበራ ሞላ ወይም ከአርባተኛው ስለሽ ደምሴ ጋር እንዴት ተገናኛችሁ?

ወሰን :- አክስቲውጭ ሐገር እወስድሻለሁ ስትለኝ የአገር ባህል ውዝዋዜ ተምራ ብሂድ ይሻለል በማለት እሱ ውዝዋዜ ወደሚያሰለጥንበት ወደ እስታዲየም አመራሁ ከዚያም ፋይናል ምረቃችን መቼ ነው ብዬ ልጠይቀው ስሂድ በዚህ አጋጣሚ ተያየን:: ከዚያም ተውውቃችን እየጠነከረ

በመምጣቱ እነሆ ዛሬ
በዚህ በታን።

ራዕይ፡- ጊዜውን
የታወቀውን?

ወሰን ፡- የተዋወቀው
የአካባቢ ተን ሊከበር ነው።
ጥንባታ 28 1992 ዓ.ም።
ይኸው በድስተኛ
አመታችንን ይዘናል።

ራዕይ፡- ወጣት በትኩስ
ሐይል ይመለሳል አንቺም
ወጣት ነሽና በአሁኑ ሰዓት
ሊሰጥሽ ምን እየሰራሽ
ነው?

ወሰን ፡- ይህን እሰራለሁ
ብሎ መጀመሪያላይ ቃል
መግባት ቢያስቸግርም
አትሊስት ከሰለሺ ጋር
ከተገናኘሁ አንከቺ በጣም
በርካታ ነገር አስተምርኛለሁ።
ሌላው ብሎም
ለሀገራችን የቻልኩትን
ያህል በገንዘብ እንኳን
መርዳት ቢያትተኝ
የምችላትን ነገር በጉልበት
በዚህ ንግድክት ውስጥ
ከሱ ጋር እየሰራሁ እገኛለሁ።

ራዕይ፡- በዚህ ስራ ምን
ያህል ይሰተኛ ነሽ?

ወሰን ፡- ወ . . ይ . በጣም
የ ልሃገርህ አልቸልም።
የጉዳና ተዳዳሪውን አገተ
ተርበኸው ችግሩን
ተረድተህለት የቻልኩውን

በታደርግለት በሰውነቱ
ፍትርና አከባቢነት
በትላለሁ እሱም የሂወት
ቆሞክሮውን ሊገልጽልህ ያ
ነው ላገተ ታላቅ

satisfaction የሚሰጥህ፡ at
least በተን በአሰራ ሁለት
ብር ሂሳብ ሰላላ አርባ
ሰው ተጥረህ እነሁም
እራሳቸውን እንዲችሉ
ማድረግ ተላል ነገር
አይደለም በወከሉ ደስታዬ
ወደር የለውም።

ራዕይ፡- የንግድክታችሁ
ስም ምን ይባላል?

ወሰን ፡- ጋሽ አበራ ሞላ
አካባቢና ልማት ማህበር
ነበረ አሁን ንግድክት
ብለንዋል።

ራዕይ፡- አካባቢን ማስዋብ
ቆሻሻን ማስወገድ እና
ማጽዳት ውጤቱ እንጂ
ጅማሮው ብዙም ብዙም
ስለማይሰብ ብዙሃኑ
ያልደረገው የበጉ
አድራጉት ሥራ ነው
ለመሆኑ የናጉት ንግድክት
ይህንን ሥራ ከምን አንፃር
ሊጀምረው ቻለ?
ያጋጠማችሁ መሠናከል
/ቻሊንጅግህ/አለ ወይ?

ወሰን ፡- ይህንን የተጋነነ
መሠናከል አላጋጠመንም
ምክንያቱም ስለሺ በጣም
ትዕግስተኛ ከመሆኑ

የተነሣ ነገሮችን እንጂ
ተላል ግለጽ ልማዱ ነው
እኔን አራሁ ምን ያህል
እንደለወጠኝ እኔ ነኝ
የማተው ጋሽ አበራ ሞላ
አጉልቶ ተናገረው እንጂ
ቆሻሻ የኢትዮጵያ ሕዝብ
ችግር ነው። በእያንዳንዱ
ሠራር በትሂድ አፍንጫን
ይዘህ ነው የምታልፈው።
አዲስ አበባ ጉንደር፡ ደሴ፡
ባህር ዳር ድራደዋ ምናምን
ብትል አሁን ነው ለውጥ
የመጣው ይሁን እንጂ
ካለው ቆሻሻ አካባቢ አንፃር
በታይ የለውጡ አንትስቃሴ
ብዙም የሚያመፃኛት
አይደለም። የሚገርምህ
ነገር ምን ወጣቱ
የሚደግፈው አጣ እንጂ
ለሥራው ያለው
ተነሣሽነት ተላል አይደለም
ወጣቱን የሚያሰራው ሰዉ
አጣ እንጂ ትልቅ ለውጥ
መፍጠር የሚያስችለው
ሁኔታ ላይ ለመሆኑ
ሁላችንም መመስከር
እንችላለን በቆሻሻ አካባቢ
መኖር ለሕይወት አደገኛ
ነው ሥለዚህ
ለሕይወታችን ሥንል፡
ለጤንነታችን ስንል እኛው
የፈጠርንውን ቆሻሻ እኛው
ማስወገድ እንዴት
ያትተናል። ነጮች
ኢትዮጵያ ውስጥ

«እንደ ድራደዋ ውብ እና የፀዳች ከተማ አላጋጠመኝም።»

መጥተው እኛን በንፁረዳ
ፎቶ እንደተው ሲሄዱ ምን
ያህል እንደሚያግኙና
ለምን እናስተውልም?
የድህነቱስ ok ሌላ ጉዳይ
ነው እንዴት መፅዳጃ ቤት
ቆፍረን እንዴት
አካባቢያችንን ከቆሻሻ
አንታደጋትም፡፡ እንደሚታወቅ
ድመት እጅግ ሰው አየኝ
አላየኝ ብላ አይደለም
ከተፅዳጃ በኋላ አፈር
አልብጣ የምትሄደው፡፡
አሁን ግን ከእግዚአብሔር
ጋር እየተለወጠ ነው
በራሱም ላይ አመድ፡አተላና
ሌሎችም መደፋቱ እየቀሩ
ነው፡፡
ራዕይ፡- ቆሻሻን ከቆሻሻነቱ
ባሻገር ለቆሻሻ የማየሉ ነገር
አለመይ?
ወሰን ፡- አው አሁን
እያደረግን ያለነው
ፊስታሉን ለብቻ አድርገን
ኘርሰስ እንዲሁም ከአንድ
ፋብሪካ ጋር ተነጋግረን
ነው፡፡ በዚህ ጉዳይ
ትዕይንተ ጉንደር
በተባለው ኘርግራም ላይ
ከአሜሪካ ከመጡ ሰዎች
ጋር ተወያይተናል፡፡ ከዚያ
በተጨማሪ የሙዝ ልጣጩ
ፍጉን እንዲሁም ሌሎችን
በአንድ ላይ አርገን አርሻህ
ላይ ብታደርገው እንዴት
አይነት ማዳበሪያ ይሆናል

መሰለህ ? አሁን በዚህ
ጉዳይ ላይ ፋይናል ኘ
ርጀቱ ላይ ተግራውንም
ትሬይን አርገን
እንገፋብታለን፡፡
ራዕይ፡- ውበት ባቺ
ፍልሰፍና እንዴት
ይገለጻል?
ወሰን ፡- ውበት እንደኛ
እንደተመልካቹ ነው
ሁለተኛ ነገር የመልክ
ውበትን ብቻ ሳይሆን
የውስጥ ውበትም ጭምር
ነው ግድት የምፈልገው
የውስጥ ውበትንም
ያየሁት በሰለሽ የተነሳ
ለሥራው ያለው ፍቅር
እጅግ ይማርክኛል፡፡
የሠውን ልጅ መልኩ
ያስጠላል ወይም ያምራል
ብለህ መራትና መቅረብ
ተገቢ አይደለም፡፡ ቆንጆዋ
ጋር ሄድህብ አስጠሊታ
ነገር ልታገኝ ትችላለህ
አስጠሊታዋ ጋር ሄደህ
ደግሞ ቆንጆ ነገር ልታገኝ
ትችላለህ እና እግዚአብሔር
ደግሞ በእምግሉ የፈጠረው
ሠው አስጠሊታና ቆንጆ
ተብሎ መካከል የለበትም፡፡
ራዕይ፡- አሁን በጋሽ አበራ
ውስጣዊ ውበት
ከውጫዊ በልጻል ነው
የምትይኝ?
ወሰን ፡- ሁለነገሩ ውበት
ነው፡፡ እግዚአብሔር ከአሱ

ጋር ያገኛኝና ሕይወቴን
ሊጠብቅልኝ ሲፈልግ ነው
ግለት እችላለሁ
እንደሚታወቀው
የኢትዮጵያ ህዝብ ሁሉም
ሐብታም አይደለም እሱ
ለጉዳና ተዳዳሪው ሁሉ
ያለቸውን ግንቲም ሲበትን
እኔስ? የሚል ጥያቄ
በጭንቅላቴ ላይ
ያቃጭልብኛል፡፡ ጥሩ
መሆን ለራሱ ነው እና
ለወጣቶቹ የሥራ ዕድል
ብትፈጥርላቸው ታሥረው
የተቀመጡትን ወጣቶች
ሁሉ ታምም መፍጠር
መፍጠር ይችላሉ፡፡ እና
ውጫዊም ውበቱን
ልነግርህ አልቅልም በጣም
ልዩ እና ውብ ነው፡፡
ራዕይ፡- እኛ
ኢትዮጵያውያን
ከጀግንነታችን ባሻገር
በውበታችንም የብዙዎችን
ተልብ ለመላብ ችለናል፡፡
ለመሆኑ ይህ በእንዲህ
እንዳለ የአካባቢያችን
ውበት ምን ይመስላል?
ወሰን ፡- እሱ ነው
የሚያሳፍረን እኛ
ኢትዮጵያውያን
እነቱንጅናችን ከአድማስ
እስከ አድማስ ናችቷል፡፡
ፈረንጆች እኮ እኛን ነው
የትዳር አጋራቸው
ለማድረግ የሚርጡት ግን

ወጪ ገጽ 21 በረ-ል

« አንገብጋቢው ጉዳይ ለወጣቱ የሰራ እድል መፍጠር ነው፡፡ »

ትኩረት

በላምሶን አብደላ

በኢት ላይቢ አድሰ ላይ የሚያተኩሩ ጽሁፎች በዚህ አምድ ስር ይሰባሉ

አንድ አውነተኛ ታሪክ ልንገራችሁ። ነገሩ የተፈጸመው ከአዲስ አበባ ትንሽ ራቅ ብላ በምትገኝ አንዲት የገጠራማ መንገድ ወስጥ ነው። ልጅት ከጉረቤት ሰው ይሞትና እዚያ ሰማምሽት ትሄዳለች። ወጣት እንደመሆኗ ከወጣቶች ጋር ተተላትላ በሚያስተው እየላቀች በሚያሳዝነው እያዘነች ጨዋታ ጨዋታን እየወለደ ይሄድና በድንኳኑ ካሉት አምስት ወንዶች ጋር መግባባት ትጀምራለች። ወንዶቹ ትንሽ ቆየት አሉና ተከታትለው ወጡ። አንዳች የልጠረጠረችው ልጃገረድም አገር ሰላም ነው ብላ ወደ ቤቷ ለመሄድ ትነሳለች። ከመንገዱ ጨለማ ጋር እየታገለች ግራ ቀኝ እየተወላከፈች መንገዷን ስትጀምር ከየት መጡ ያላለቻቸው እጆች እጆቿን ይይዛሉ። ለመታገል ብትሞክርም የወንዶቹ ጉልበት ከጉልበቷ በላይ ሆነና በዚያ እግኝ በሌለው ጉራንጉር ውስጥ ተረባርበው ገላዋን ተቀራመቱት። መቼም አበሻና ወሬ ለዘመናት ሲዋደዱ የኖሩ

ንደኛሞች ናቸውና በማንበቱ የልጅቷ መደፈር በሰራው ይወራል። «ጆሮ ሰባለቤቱ ባዳ ነው» እንዲሉ ነገርየው ቤተሰቦቿ ጋር አልደረሰም። እሷም ለማንም አላወራችም - የሆድዋን በሆድዋ ይዛ ማምንታት ተቆጠሩ። ታዲያ አንድ ቀን ትዳር ፈላጊ ይመጣና በሐገር ወግ መሰረት ሽማግሌ ይልካል። ሰውየው ጥሩ ደመወዝ አለው። የልጅት ቤተሰብ ስለ ኤች አይቪ የጠሰት ግንዛቤ ባይኖራቸውም ሰውየው አልፎ አልፎ በጣም ያመው ስለነበረ የምርመራ ወረቀት ይጠይቃሉ። ሌላ ቀጠሮ ተያዘና ተለያዩ። በሁለተኛው ቀጠሮ የተላኩት ሰዎች ነፃ የምርመራ ውጤት ይዘው ተመለሱ። በሶስተኛው ጊዜ ሰርግ ይደገስ ተባለ። አሁን ግን ባል አንድ ነገር ሰማና ልጅቷን አጥብቆ ጠየቃት «አውነት ነው ነገሩ?» ልጅት አውነቱል ለመናገር ድፍረት አጣች። እናትና አባት ልጃቸው በድንግልና እንደምትኖር ያውቃሉ። ከወጣቱ ወገን የተላኩት ሰዎች መላክ ብለው ልጃቸው ልጃገረድ ናት? የሚለውን ጥያቄ ያነሳሉ።

ጠቅላይ ሰብራኩ ከቀዩ በኋላ ቤተሰብ ልጃቸውን አጥብቀው ጠየቁት። ልጅት አውነታውን ሽምጥጥ አድርጋ ካደች። ሰርግ ደረሰ . . . አሁን መሽራት

ተሞሽራለች። «እረ ኩሉን ማን ኳለሽ» ሲዘፈን። ሰርግኛው ትከሻውን ለመፈተን ሽርጉድ ሲል አባት በድንገት ተነሱና የምርመራውን ወረቀት በድጋሚ ጠየቁ። መጠየቃቸው ባልከፋ፣ የሚገርመው ግን መሽራውም መሽራትም አብረው ይመርመሩ የሚል ሃሳብ አለግገላቸው ነው። . . . የሳቸው ልጅ ዓዲት ናታ! የሳቸው ልጅ ጨዋ ናታ! እንደምንም ዝግጅቱ እላና ሰውየውም የምርመራ ወረቀቱን በድጋሚ አሳይቶ መሽራትን ይዞ ወደ ቤቱ። . . . አሁን ጫገላ ቤት ናቸው። ቢታይ ቢታይ ምንም የለ . . . መቼም የዘንድሮ ድንግልና ጥሉ ሲሄድ አይታወቅም። ባለ አንጅቱ ተቃጠለ። የሚይዝ የሚጨብጠው ጠፋ። በተለይ የልጅቷ ውሽት ገደቱን አባባለው ከዚያም ልጅቷን በደንብ ከደበደባት በኋላ መልሰው ወደ ቤቷ ይልካታሉ። ልጅት በጣም በሚያሳዝን ሁኔታ

አምረጥ በመገባቱ የሰነ ልቦና
ችግር ገጠማትና ለላላት
አመታት ያህል ከቤት ላትወጣ
ተደብራ ቆየች። በኋላም
ተረጋገታ ወጣ በትል የሂወት
ዕጣ ፋንታ አትጣጧው ብዙ
ነውና ከአገሪ ጋር ደጥ ተገኝታ
አብራ መኖር ጀመረች።
በመሐል አርገዝና መጣ።
አሁንም ልጅቷ አርገዝናዋን
ደብቃለች። የሆነ ሆኖ
የመውለጃዋ ጊዜ ይደርስና
ትታመማለች። አሁንም ቤተሰብ
ነገሩ አላወቀም። ሐኪም ቤት
ሲወሰዱዋት ሐኪሙ « አሁን
ትወልዳለች » ብሎ ሲነገራቸው
የማያውቁትን ነገር
በመስማታቸው ድገርገርታቸው
ይወጣል። ልጅት በመንደር
ሃኪም አርዳታ ልትወልድ
በትችልም ሐኪሙ
የአንገደውን ልጅ አወጣለሁ
ሲል ሳያውቅ ሌላ ሰውነት
ይሰራና ይህችው ያልታደለች
ቤት በጣም ብዙ ደም ፈለላት።
ሐኪሙ ደነገጠ። ነገሮች ሁሉ
ከአትም በላይ መሆን ሲጀምሩ
ወደ ጥቁር አንበሳ ሆስፒታል
መጓዝ ብቸኛ አማራጭ ሆነ።
ግና ቀድሞ ፊትዋን ያዞረችባት
ሂወት በተሟላ ሳለመጥጥ
የልጅት ዕጣፋንታ ወደ ማትናት
ሆነ። የቀድሞ ሳለቤትም
ሳለማወት በጣው አወሰለሰ።
ለተመኘው ጣፋጭ የትዳር
ሂወት ፋንታ ወደ መቃብር
መውረዱን ገድሎ ሆነ።

አምሕ ይህንን የመላላት
ቡዙ ሺህ አሳዞች ታሪካችን
ብናላልናም፡ የቤታችን ሰላም
በተደጋጋሚ የሞት ጨካኝነት
በደረሰብን፡ የምንወዳቸው
ሰዎች በትንጣት ሰዘተት
ነበረዉላቸው ለዘላለም
በየሽልዎም፡ አምን ዛሬም ድረስ
ተኝተናል። ልክ እነሱ ቀን ላይ
አንደሚወስዱት ጣፋጭ
አንቅልፍ ጭልጥ ያለ መኝታ
ላይ ነን። የሚናገር አንደበት
እንጂ የሚያደምጥ ጆሮ
የለንም። ጤንነትን እየናፈቅን፡
ካለመኖር ጋር ተዛምደን
የእድሜ ገመዳችንን አሳጥረን
ሞት ሞት በሚሸት ዘመን ላይ
ብንገኝም ከተኝንበት ከመንቃት፡
ከወደትንበት ለመነሳት
ከመሞከር ይልቅ በዝምታችን
ጨካኝነት ተሰለፍቻለን።
በእርግጥ ዝምታ
መጥፎ አይደለም። ዝምታ
ወርቅ ነው ይላል የሰጠዉ
ሁካታ በዘዋወረ አለም ዝምታን
የማይናፍቅ ግን አለ? አላሳቢው
ነገር ግን ዝምታችን የሰላም
አለመሆኑ ነው። አምን
ከዝምታው በስተጀርባ ትልቅ
ጨካኝነት ይለማል። «ካለመኖር
ደጅ አዝማችነት ይተራል»
እንዲሉ ዝምታን በመምረጣችን
ምክንያት በእድሰ ላይ የደጅ
አዝማችነት እንኳን ሹመት
አተናል። ደጅ አዝማችም፡ ፊት
አውራሪውም፡ ገንብም እሱ
ከሆነ ይኸው ሁለት አስርት

አመታት ተቆጥሮ። ሁላችንም
አንደሚገባን ዛሬ በጥቂትም
በሆነ ሰለ እድሰ ያለውት
የለም። አንደውም አንድ ጓደኛዬ
ይህን ነገር ሲገልፅ « ዘንድር
ለአገላለቴ መኖር ብቻ ነው
የቀረን » ነበር ያለው። ችግሩ
ያለው ታድያ የሰጥነውን

በልቦናችን አሳድረን እውነተኛ
የለውጥ ሃዋሪያት ለመሆን
አለመነሳታችን ላይ ነው።
ሌላው ቢቀር እኩ እራሱን
ማዳንም ትልቅ ነገር ነው።
ሀ - ራስህን አድን አይደል
ጨዋታውስ! ይህንንስ
አስበንበት የምናደርግ ምን
ያህሉቻችን ነን? መቼም
ዘንድሮ ጥያቄ ጥያቄን
እየወለደ ሁሉም ችግሮቻችን
መልስ አጥተው ቀሩ እንጂ
ብዙ መጠያየት ብንችል
በወደድን ነበር። ለዘመኑ
ትውልድ እራስ ምታት
የሆነ ትልቅ የጥያቄ ምልክት
በሁላችንም ልብ ውስጥ
በጥቁር መሐተም ታትሞ
ይገኛል። በአንድ ወቅት «
ሁላችንም ጊዜአችንን
የምንጠብቅ መታኘት ነን።»
የሚል አነጋገር መስማቱ
ትዝ ይለኛል። ታዲያ የሰው
ልጅ ሁሉ መሞት ዕውን
ከሆነ የመሞቻ ጊዜአችንን
መጠበቁ ላይ ትግስቱን
ያጣነው ለምን ይሆን?

«አሳሳቢው ነገር ግን ዝምታችን የሰላም አለመሆኑ ነው።
ከዝምታው ጀርባ ትልቅ ጨካኝነት ይለማል። »

በተደጥ ጊዜ የሰው
ልጅ ከጥት ለግጥላጥ ታላት
ትገል ያደርግ ነበር። ሞት
ወደ ሰው ሲመጣ፡ ሰው
ከጥት ለግጥላጥ ሲጥር
የእዳኝና ታዳኝነት
ፍልግጥው ለጊዜው

ሰው እራሱ አንጊ ነበር። ዛሬ
ዛሬ ደግሞ ታላቁ ሺክስፒር «
ከጊዜና ከማህፀን እያደር ጉድ
ይወላዳል » እንዳለው
ካላንበት ዘመን ጉድ ተወለደና
የሰው ልጅ በተራው ሞትን
ማሳደድ ጀምሮ የራሳችንን
ጉድጓድ እራሳችን መቆፈር
ያዘን።

ለወትሮው «የእኩሊትን
ጠባላ ያየ በእሳት
አይጫወትም » የሚሉት
ብሂል የእኛው
የኢትዮጵያውያን ነበር። ግና
ከሃገርኛ የሰነ ፀሁፍ ትርስነቱ
ባሻገር ወደ ህሊናችን ሠርጸ
አንዳች ፋይዳ ሲያመጣ
አልቻለምና ይኸው በጠባላ
ላይ ጠባላ እየጨመርን
አካላዊና መንፈሳዊ
ድካማችንን በይሁንታ
ተተላለፍናል። የሆነ ሆኖ ዛሬ
መወታተሉ መፍትሄ
አይሆንም። አንድ ነገር ብቻ
እናስብ፡ እዎ መኖር አለብን።
የሂወትን ጥሉም ዜግ ራሱ
እያልን ማዜም ይገባል።
Let's fight sleep together
አይደለ የዘመነሱ ጽንጽ! በቃ
ከተኛንበት እንነሳ።

አገሩ

ለሰላም ባለው የክላክስ ቃናቸው
ዞር ብዬ እንዳይሁዋቸው
ሲጣሩ አባባ
አቤት የመኪናቸው ደምጽ
ሆድ ሲያባባ
ጥሪቸው ሲደጋገምብኝ
ዞር ብዬ እንዳይሁዋቸው
ለክስ የትላንትናው ሰውዬ
ባለውስታዬ ናቸው
ከትምህርት ቤት ስመለስ
ከሚጥሰው ዝናብ ስመጠለስ
ወዲያ ወዲህ ሳቅማማ
በርህረህ ልቦና እንደበታቸው
ያስጠለሱኝ ሰውዬ ባለውስታዬ ናቸው
ዛሬማ ቢደጋገምብኝ ጥሪያቸው
ዞር ብዬ እንዳይሁዋቸው
አልሞክርኩም ልሸሻቸው
ጭራህ ሄድኩ ልጠጋቸው
ትዝ ብሎንኝ ውደታቸው
ገባሁ ተከፍቶለኝ መኪናቸው
አባባማ ብልጥ ናቸው
የዘመኑ ስልጣኔ የገባቸው
ሃይ ነበረ መልሳቸው
ወጣት ይዘው ምን ገደአቸው
አባባ እኮ ሙድ አሳቸው
ገሰገሱ ፈረጠው
የዘመኑን መቅሰፍት ስያመጡ
በቀኝ ሰጃቸው ግራ እጁን
ብሎም ጭኔን እያሻሹ
«ዘናብሰሽተቀመጭ»
ምነው ፈራሽሱንኝ
በቀኝ ጃቸው ጭኔን እየጨበጡ
ጨዋታ ብጤ ሲያመጡ ሞክሩ
መጀመሪያ ስማቸውን ተናገሩ
ደንገጥ ብዬ «ማን» አልኩቸው
ያልሰማሁ መስሉቸው
እጆቹን ጭኖቹን አሻሽተው በእጃቸው
ግና ወደ ሲሳው መቶ አሳስፍኩዋቸው
ዘመን ጋር ተራምደው አገቴ ሰልጥነው
ይሄውና አረፉት ሹገር ዳዲ ሆነው።

ሜሮን አበበ

(Harar S.S.School)

ለማንኛውም ነገር መግቢያው ሰላምታ ነው ይላሉ የተማሩ ሰዎች ፡፡እኛም ሰላም ለናንተ ይሁን በማለት ወደ ዋናው ጽሁፊ ልመለስ፡፡አሃልክ ነዋ የሰላምታ ጋጋታና ብዛት ምን ይፈይዳል? ከከፊ ይነጥለኝ! የዘመኑ ሰላምታ ፈሩን የለቀቀ ይመስለኛል፡፡

ውይ በአሜሪካኖች አንዳዳማ ስልችት ያደርጋችሁ ዋል፡፡ጃ!ሰላም ነህ? ጨጓራ-ህ ይፈጫል?...ደምህ ይዘራል? ?በቃ አስልቺ ሰላምታ የምር ግን ቆም ብዩ ሁኔታ ስራቸውን ሳስተውለው የክሊኒክችን የህክምና ባለሙያዎች ትዝ ይሉኛል፡፡በቃ እነሱም እንደዚሁ ናቸው፡፡ነገርን ነገር ያነሳዋልና ስለነሱም ትንሽ ለማለት ወደድኩ፡፡እኔ መቸም ቢያመኝም ቢፈልጠኝም ክሊኒክ በፍጹም አልሄድም ፡፡ምክኒያቱም ትርፉ ጊዜ መግደል ብቻ ነውና !በዚያ ላይ የጥበቃ ሰራተኛው 20 ሰው ከሞላ ከዚያ በላይ አይደለም ቀላል ደም ቢፈስ አንኩዋን ድርሽ አያስደርግም

ሃገር ቢሄድ እኩ ጸሙን ውሎ ጸሙን ያድራል፡፡አሃ! ልክ ነዋ በአሜሪካን ቦተስፋይቱ ምድር ቀልድ የለም ፡፡ሃሜትና ወሬ ከስም የዘለለ ትርጓሜ የላቸውምና፡፡እንዳውም አሜሪካኖች ለጊዜ ያላቸውን እጽንኦት በዚች አባባል ቁልጭ አድርገው አስቀምጠውታል፡፡

<We are never to slave, but the clock>እኛ ከጊዜ በስተቀር የማንም ባሮች አይደለንም ይላሉ ታዲያ የኛ ሰው እንዴት ብሎ ነው አሜሪካንን የሚመኝው?

ታዲያ የኛ ሰው በምን ትጋቱ ነው ዋሺንግተን ዲሲን የሚመኝው? አሜሪካው ስጥ እያንዳንዱ ሰከንድ በገንዘብ እስንልተመነዘረች ድረስ አይደለም መኖር ውሎ ማደር ምን ያህል ከባድ እንደሆነ ለመገመት አያዳግትም ጀለሰ እኛም ሀገር ኑሮ እየተወደደ መምጣቱን አስተውለህ ታውቃለህ? ልብስ ውድ ሜማ ውድ ጠት ማለያዣው ውድ የምር

ኩኩ ሰብስቤ ትንሽ ጊዜ ሲጠኝ እያለችልህ ነው ፡፡ እዚህ ላይ ግን ኩኩ በጣም ተሳሰተሻል ..ደግሞ ለሞላ ጊዜ ትንሽ ማለትን ምን አመጣው?ወይኔ እኔን ጠይቀሽኝ ቢሆን ኖሮ በርከት ከት አድርጌ እለቅብሽ ነበር፡፡ኩኩ ይሄን ጥያቄ ግን ለአንድ፡፡ አሜሪካዊ ብታቀርቢው «ሀርድ» ውስጥ ነሽ፡፡

በርከታ ሰዎች በየቦታቸው ግድግዳ ላይ አሊያም በጭንቅላታቸው ውስጥ «ሃርድ ዲስክ» «ክልተሳፈሩበት ሮጦ ተሸቀዳድሞ ጊዜ ታክሲ አይደለም አይጠብቅም ቆሞ»የምትለዋን የድሮ ግን በጣም በላል ጥቅስ «ሎድ»አድርገዋታል፡፡ይሁን እንጂ ያሁኑ ትውልድ ለዚህ አባባል ብዙም ደንታ ያለው አይመስልም፡፡ በቃ የጊዜ ሃብታም ነዋ..ጊዜ ወደ ፊት በ200 M/S (በፊዚክስኛ)

«መአት ዶክተሮች በርከታ ፕሮፌሰሮችንና መሀንዲሶችን ይዘን እንለምናለን እንራባለን ለምን? በእርግጥም ይሄን ጥያቄ ለመመለስ ሞራሉም አቅሙም ብቃቱም ያለው ዜጋ ይቺን ሀገር ያለጥርጥር ይለውጣታል፡፡»

ከዚህ ሁሉ ታዲያ «ታም ከመማቀቅ አስቀድሞ መጠንቀቅ»ነውና በሰላም እራሳችንን ጠብቀን መኖርን የመሰለ ነገር የለም፡፡ ቅድም ስለምን ነበር አያወራሁ የነበር ኩት?አዎ!ሲለዘመኑ ሰላምታ ቅጥ ስላጣው ሰላም ስለሚነሳ ው ሰላምታ ..ጸረ-ጊዜ ሳቅ አይሉት ጨዋታ ስለሆነው ሰላምታ ነበር፡፡ቆይ ግን አንድ ሰው ሰላም ብቻ ብሎ ማለፍ አይችልም እንዴ?ከሳህ..ጠቆርክ ወዘተ ምን አመጣቸው?

ለመሆኑ ሌላ የሚወራጠፋ እንዴ?እኔ በበኩሉ እስከ ማውቀው ድረስ ኢትዮጵያ ውስጥ ከፍተኛ የወሬ ሪሶርስ እንዳለን ነው፡፡ግን ምን ዋጋ አለው ተሟ... የውጭ ኢንቨስተሮችን ገና ከሩቅ የሚያዛርር ደህነትን የሚጣራ ..ተንክልንና ሃሜትን የሚያበረታታ ..አ!አ!ይሄ «ሪሶርስ» ሳይሆን (waste) ነው፡፡ አሁን እዚህ ቀጭ ብዩ ሳስበው ግርም ይለኛል ፡፡ ምንድነው እሱ አትሉኝም? የኛ ሰው አሜሪካን ሃገር

ከጡቱ ይልቅ ማስያዣው የተወደጸበት ውድ ዘመን ላይ ደረሰን፡፡ርከሹ ነገር ወሬ ብቻ ነው፡፡ዶርም ውስጥ ይወራል.. ከፊም ይወራል ..ላይብረሪም ይወራል ..እንዲሁም መምህሩ አያስተማሩ ጎንደራን ይወራል ወሬ ተኮር ስትራተኒስት ሆንን አረፍነው!

መቼም ከወሬ ብዛት የተነሳ የአንደበታችን ጡንቻዎች ምን ያህል ጠንክራ እንደሆኑ ይታያል፡፡ ሌላው እኛ ሃገር ርከሹ ወሬ ነው፡፡ጊዜ ተርፎን ይሁን አጠቃቀሙን ሳናውቅበት አይ-ገባኝም የጊዜ ሃብታም ያልሆነ የለም ፡፡ምን እንዴት አለው?የሚያምታታም ሃሳብ አይደለም ..ይህን እውነታክ አርቲስቶቹ አምነውበት ዘፈናቸው ተደማጭነት ያገኘ ገነው የገነኑ ድምጽውያን ለዚህ ሃቅ ምስክርነታቸውን እየሰጡ ይገኛሉ ፡፡አሃ! ምን ግራ ያጋባህል መብቃ አዳምጪ አላውቅም ከአላልከኝ በስተቀር አሁን ይሄን ሃቅ ከአንተ ይሰውራል?ሩቅ አትሂድ እዚሁ አፊትህ

ሲፈተለክ ትውልዱ በ2000Km/hr ወደ ጓላ ይሮጣል..መሮጥ ከተባለ፡፡ዛሬ ታክሲውንኩዋ ቆሞ በማይጠብቅበት ዘመን የኛ የ-ጊዜ ሃብታም መሆን ያስገርማል፡፡

ታዲያ የጊዜ ሃብታም የወሬ ቱጃር የነገር መሃንዲስ ይዘን እንዴት ማደግ እንችላለን?አንድ በጣም የሚያስገርመኝ ና ረፍት የሚነሳኝ ጥያቄ አለኝ፡፡ምንድነው አትሉኝም? ድሮ ተከኖሎጂ ስሙአንኩዋን በማይታወቅበት ጊዜ ኢትዮጵያ በስልጣኔ ቀደምት ነበረች ዛሬ ግን በተቃራኒው መአት ዶክተሮችን በርከታ ፕሮፌሰሮችንና መሃንዲሶችን በጉያች-ን ይዘን እንለምናለን..እንራባለን..ለምን በእርግጥም ይሄን ጥያቄ ለመመለስ ሞራሉም አቅሙም ብቃቱም ያለው ዜጋ ከለ ያለጥርጥር ይችን ሀገር ይለውጣታል የሚል አመለካከት አለኝ፡፡ ደህና ሰንብቱልኝ፡፡

ፀ ፀ ት

በሳምሶን አብደላ

እግዚአብሔር ነፍሱን
ይማረውና አባቴ የሆነ ጀዝባ
ነገር ነበር። ለነገሩ እናቴም
ከሱ አትሻልም።
እንደነገረችኝ ከሆነ ለለጅነቷ
እግጅ ባጣም ቀልቃላ
ነበረች። በተለይ ማታ ማታ
ከእኔና ከሁለት ወንድሞቼ
ጋር ተቀምጣ ብዙ ብዙ
ለልጅ የማይነገሩ ነገሮችን
ትነግረን ነበር በትምህርት
ቤቷ የነበራትን
ቀልቃላነት፣ ቤተሰቧን
ከማስቸገሯ የተነሳ በውስት
አክስቷ ጋር እንድትኖር
መደረጉ፣ አክስቷ ጋር
መኖሯን ደግሞ መረን አደግ
እንድትሆንና ብዙ ወንዶችን
ገና በልጅነቷ እንድታውቅ
መሆኗን ሁሉ ዘርዝራ
ትነግረን ነበር። አይ እናቴ
የዋህ ነበረች እኮ! የተለያዩ
አጋጣሚዎች ከአገናኗት
ወንዶች ጋር እንደሷ አባባል
ስትጫወትባቸው
በእምብርክክ ስታስኬዳቸው

ከርማለች። የወጣትነት
ላይፏንም እንደጉድ
ቀጭታለች። ታደያ
ያልታደለው አባቴ
በእምብርክክ ከመጡት
አንዱ ነበር /በቁጥር ስንተኛ
ው እንደሆነ ግን
አልነገረችኝም።/
እግዚአብሔር ይመስገን እሱ
በእምብርክክ እንደመጡት
በእምብርክክ አልተመለሰም።
በለስ ቀናውና እናቴን እጁ
ላይ ጣለለት። በወጣትነት
ፍቅርን ሲያጣጥሙ የአዲስ
አበባን አውራ ጎዳናዎች እጅ
ለእጅ ተያይዘው
ሲያቆራርጡ ቲያትር
ቤቶችን፣ ሲኒማዎችን፣
የዳንሰ ምሽቶችን ሲያካልሉ
ቆዩና በመጨረሻ ተዳር
መሰረቱ።
ይህንን ሁሉ ስታጫወትን
ቆይታ ትናንሽ ወንድሞቼ
በተቀመጡበት እንቀልፍ ጣል
ሲያደርጋቸው እኔ ግን
የሆንኩ ፈጣጣ ቢጤ ነበርኩ።

ታዲያ የመጀመሪያ ልጄ
እንደመሆኔ ትልልቅ
ሚስጥሮችን የምታወራልኝ
ለኔ ብቻ
ነበረ። ስለሴት ጓደኞቿ፣ ስለ
ልጅነቷ፣ ስለ ... እያወራን
እንደቀልድ የአባቴ መምጫ
ሰዓት ይደርሳል። ከሌሊቱ
9:00 ሰዓት። የወጭው
የቆርቆሮ በራችን በአባቴ
ተደጋጋማ ቡጢዎች ቋቋታው
ሲያንቆረቁረው እናቴ ማንነው
ብላ ትጠይቃለች። መጠየቁ
ለአመለ ያህል እንጂ የመጣው
አባቴ መሆኑን የምናውቀው
ገና የወጭው በር ስልቱን
ባልጠበቀ አመታት ቋቋታውን
ሲያሰማን ነው። “እኔ ነኝ
እ... ኔ” ከልትፍትፍ ያለ
አስቀያሚ የሰካራም ድምጽ
በስርቅታ እየታነቀ
ይመልሳል። “ከፈቺ” ቋ-
ቋ-ቋ ...እናቴ ዛሬስ ብሰበታል
ብላ ከአልጋ ትነሳለች። የአባቴ
መጠጣትና ሰዓቱን ጠብቆ
መምጣት የተለመደ ቢሆንም

ለእናቱ ግን ሁሉም አዲስ ይሆንባታል። ‘ዛሬስ ብሰባታል’ ትላለች ሁልጊዜ። በውስጥ ልብሷ እንዳለች ከአልጋው ወታ ነጠላ ጫማውን ታደርግና በሩን ለመክፈት ስትሄድ ዳሉዋ ከአይኔ ያርፍና ነጩ የውስጥ ሱሬዋ ቅርጽ ወለል ብሎ ሲታየኝ ለአፍታ እናትነቷ ይዘነጋኝና ምራቁን ደጋግሜ አውጣለሁ። እግዜሔር ይቅር ይበለኝ የተረገምኩ ልጅ! በበሩ በኩል አልፎ እየተወላገደ የሚገባው አባቴ በስካር መንፈስ ቀረርቶውን፤ ዘራፋን፤ ሽለላውን እንደጉድ ያስነካዋል። “እኔ እኮ” ይላል አባቴ “ዛሬ ቀን ጉዳለሰ ብኝ እንጂ-ጂ-ይሄኔ-የት ... ደርሼ ነበ-” ከአልኮለ አስቀያሚ ጠረን ጋር አብረው የሚፈሱት ተደጋጋሚና አሰልቺ ቃላቶች መቋጫቸው ስርቅታ ብቻ ነው።

እናቱ በሩን ዘጋግታ ትመጣና አባቴን ለአመለ ያህል ደገፍ አድርጋ ወደ ጓዳ ታስገባዋለች። ይሄኔ እኔ ብርድልብሌን ተሸፍኜ በትንሹ ብቻ ገለጥ አደርገውና ቀስ ብዬ የአባቴንና የእናቱን ትርኢት በጉጉት እመለከታለሁ።

ሁልጊዜም ጉጉቱ በጨመረ መጠን ታዲያ የግራ እጄ ጣቶች ወደ ታች ወርደው ወንድነቱን እንቅ አድርገው ይይዙታል። የት አባቴ!

ጩኸቱ ያሰለቻት እናቱ ባለቤቷን በግርምት እያየች “በሌሊት እንዲህ የሚያስጮህ ምን ልክፍት ነው ባካችሁ እኔስ መቼም ፈርዶብኛል አንዴ ጎረቤቱን ግን እንቅልፍ የምትነሳው ምን አድርጎህ ነው?”

“ዝም- በይ” የአባቴ ጩኸት ያቋርጣታል። “ገረቤቤት-ምን አባቴ አገባው በገንዘቤ ነው እኮ የጠጣሁት የምጩኸውም በ-በቤቴ ነው”

“እሺ በቃ ተኛ አሁን ።” እናቱ ድምጿን ለስለስ አድርጋ በመማፀን አይን እያየች ትጠይቀዋለች። የመተኛት ነገር ሲነሳበት አይኑ ይበራና አባቴ የእናቱን ውበት መቸከል ይጀምራል።

“ተኛ እኮ ነው የምልህ” እናቱ ደግማ ትጠይቀዋለች።

“አንቺ ደግሞ ይሄንን ውስጥ ልብስ መቼ ቺ ገዛሽው... አቤት ...” ፊቱ የቅቤ ቅል መስሎ ወደሷ ይጠጋና ትከሻዋን ማሻሻት ይጀምራል።

ይሄኔ እኔ ባለሁበት መቁነጥነጥ። የግራ እጄ ጣቶች የያዙትን አለቀቁም።

“ተው እንጂ” ለወጉ የእምቢታ ቃላትን ጣል ታደርጋለች እናቱ።

“እስቲ ኡ-ውልቂው” አባቴ ውስጥልብሰው እስኪወልቅ መቸኮሉን ስለምታውቅ ነው መሰለኝ እናቱ ድርቅ ትላለች።

“አንቺ”

“ምንድነው?”

“ባለ-ቤትሽ ነኝ እኮ” ወንድነቱ ደርሶ ይተናነቀውና የሽሚዙን እጆች ወደ ላይ ይሰበስባል።

“እምቢ ካል-ሽ ደ-ደግሞ” እጁን ወደ እግሮቿ ሰዶ ልብሷን ሊሰበስብ ሲል እናቱ ትቆጣለች። የውሸት ቁጣ፤ የማንንት ቁጣ።

“ረጋ በል ምስትህ እንጂ ገረድህ አይደለሁም። ለዛ በስ።” ይሄንን ተናግራ በቁማ ረጅሙ የውስጥ ልብሷን ወደ ታች ቁልቁል ስትለቀው እኔ ትንሿ ልቤ ድ-ው-ድ-ው እያለች በአፌ አፈትልካ ልትወጣ ትደርሳለች። የአባቴ ነገርማ አይነገርም። በዚህ ሁኔታ አባቴ የእናቱን ፈቃድ ያገኝና አለም ዘጠኝ ትሆናለች። እናቱ ከየት እንደመጣ አትጠይቀውም።

አሱም አይናገርም። ብቻ
ተያይዘው የአውር
ድንበራቸውን ከአልጋ
መውደቅ ይቀናቸዋል።

አባቴ ከሞተ አመታት
ቢቆጠሩም እናቴ ባል
አላገባችም ብቻ አንዳንድ ቀናት
ተኳኩላ እየወጣች አምሽታ
መመለሱን ተያያዘችው።
ሁኔታዋ ግራ ሲገባኝ ፈራ
ተባ እያልኩኝ “ወዴት ነሽ?”
አላት ነበር።

“ ምን አገባህ ልጄ እንጂ
አይደለህም ” የሚሉ ጠረፍ
ቃላቶቿ ደርድረው ልቤንም
ሲወጉት ዝምታ ነበር መልሴ
። አንድ ቀን ምን ሆነ
መሰላችሁ አንዲት አጭር ቀይ
ቤት እኛ ቤት ትመጣና ቡና
ተፈልቶ እየጠጣች ከእናቴ
ጋር ሲያወሩ ቆይተው ቤትየዋ
ድንገት ላት ይላትና

“አዳዲሶቹ ባሉችሽ እንዴት
ናቸው እኔ ግን ያንን
እረጅሙን ብትይዝከው ጥሩ
ይመስለኛል። ኢንጅነር ነው
አሉ ደህና አድርገሽ
ትግጭዋለሽ ። ” ስትል
ትናገራለች።

እናቴ የምትይዝ
የምትጨብጠው ጠፍቷት
በሃፍረት ተሽማቀቀችና ከቡና

ማስቀመጫ ላይ 50 ሳንቲም
አንስታ ሂድ ስኳር
ገዝተህ ና ብላ ላክችኝ።
ውጣ ማለቷ እንደሆነ ገብቶኛ
ል። ተመልሼ ስመጣ
ጨዋታቸው መልኩን ቀይሮ
ጠበቀኝ። እንግዳዋ የእናቴ
ጓደኛም ተነስታ ሄደች።

አንድ ሐሙስ ምሽት እናቴ
እንደተለመደው ተኳኩላ
የቁምሳጥናችን ረጅሙ
መስታወት ፊት ቆማ እራሷን
መመለስት ያዘች።

“ ደግሞ ከመሽ የት ልትሄጂ
ነው?” ስል ጠየኳት።

“ ለቅሶ አሰብኝ አንድ
ጓደኛችን አክሲቷ ሞተው
መርዶ ተቀምጣለች”

“ ድሮ ለቅሶ ቤት ስትሄጂ
ነጠላ ለብሰሽ ነበር። ዛሬ ... ”

“ዝጋ ” ጩሽቷ ጆሮዬ
ላይ አንባረቀችብኝ።

“ልጄ እንጂ ባሌ
አይደለህም። የትም ልሂድ።
ወይ ጉድ! ልጄ ከበላ ከጠጣ
ምን ይጎድለዋል? ምግብህን
ይገባልሄድ። አንተ እኮ
ከተበላሽህ ቆይተሃል።”
ሽንፈቷን በቁጣ ሸፋፈነችው።

ጥቁር ቦርሳዋን ከጠረጽዛ ላይ
አንስታ ስትወጣ ለሠራተኛ
ችን የሆነ ነገር ሽክ አለቻት።

ቀናት እየተዋለዱ ህይወት
ገዛዋን ወደ ፊት ስትቀጥል
እናቴ አንድ ቀን ጤነኛ ..አንድ
ቀን ታማሚ መሆን ጀመረች።
ይባስ ብሎ ህመሙ ፀናባትና
ባልለየለት በሽታ ከአል ጋር
ዘመድ ሆነች። የመጀመሪያ
ልጇ ስለሆንኩኝ ምስጥሯን -
ችግሯን ጭንቀቷን ሁሉ
ታዋቂነታች። ታዲያ አንድ
ቀን ለብቻዬ ጠራችኝና ዛሬም
ድረስ ከጆሮዬ የሚያቃጭሉ
አስቀያሚ መርዶ የያዙ
ስድስት ፊደላት በለሆላስ ሽክ
አለችኝ “ ፖዘቲቭ ነኝ።”

አላለቀስኩም፤
አልተናደድኩምም ብቻ የሆነ
ባዶነት ከውስጤ ሰፈረ። ልቤ
ድንጋዩ የሆነ መሰለኝ። ከእናቴ
ጋር በረጅም ዝምታ ተውጠን
ከቆየን በኋላ በቀስታ
እየተራመድኩ ክፍሉን ለቅቄ
ወጣሁ።

ህመሟ እየበረታ ሰውነቷ
እየከዳት ሲሄድ የ10 ዓመት
ህፃን ልጄ አካላ በትልቁ አልጋ
ውሰጥ ተኝታ ሳያት አይኖቹ
በእምባ ተሞሉ። ነጫጭ
አይኖቿ ደፍርሰው ሰውን
ማየት የፈሩ ይቋሰል

ከጉድጓዳቸው ስር ተደብቀዋል። አቤት ማሳዘኗ! የጉንጮቿ አጥንቶች ገጠው - ፊቷ ገጥቶና ፀጉሯ ለማህላ ያህል ከጭንቅላቷ ላይ ቀርቶ እናቱ እንደተነፈሰ ፊኛ ከምሽሽ ብላ ሳያት ሲቃ ተናነቀች። ልታናገረኝያለበትው ነገር ያለ ቢመስልም የደረቁት ከንፈሮቿን ማላቀቅ ተስኗት አይኖቿን አይኔ ላይ ተከላ...

ዛሬ የዩኒቨርሲቲ ተማሪና ገና ወጣት ልጅ ብሆንም ጥላውን ያጠላብኝ ሃዘን፣ ግን ጨርሶ ከአጠገቤ አልራቀም። እናቴን፣ አባቴን መናፈቅ የዘወትር ሥራዬ ቢሆንም አነሰ ዘላለማዊ ሽልብታን አሸልበዋል የሚለው እውነታ ግን ውስጤ አሜን ብሎ አልተቀበለም። አስቲ የእናተን መሞት ማን ያምናል? ... ያውም በኤ ... እንጂ! ግን ቆይ በማነው የሚፈረደው? ጥፋቱስ የማነው? የፈጣሪ? የእናትና የአባቴ? ወይስ የዘመኑ? ሴቶችን ብወድም የፍቀር ነገር ግን አልዋጥልህ ይለኛል። በተለይ የጭለማ ወክ የሚሉትን ነገር እጅግ እጠላዋለሁ። በቃ አንዳች ነገር ወደ ሞት የሚወስደኝ

ይመስለኛል። እና ልቤ ምሐዘን እየደማ- እየኔ እምባን እያዘነበ... በውስጤ ባዶነት ነግሶ... ባልሰራሁት ሃጢያት የህሊና ወቀሳን አትርፌአለሁ። ዘላለማዊ ፀፀት ጭንቅላቴን በጥቁር መጋረጃ ጋርዶት ይኸው ዛሬም ድረስ እኖራለሁ። ዳሩስ ... ይታደሉታል እንጂ አይታገሉትም አይደል አባባሉ?" ... አለመታደልን መታደል... ይሁና!

ተፈፀመ

(ረመጥ)   ንፁህ አየላ

ረመጡ ... ረምጡ፤
 እሳቱ ... አፍጥጡ፤
 ሀይወት ... ቅጡ ጠፍቶ፤
 መከራ ... ሰርፍቶ፤
 ማለፍ እንዳልቻለ፤
 ላይቸል እንዳስቻለ፤
 ላይሰጥ ... ሰጥቶ ባናት፤
 የመከራን ጥቅት፤
 በእምነት እዳ ግቶ፤
 ሀሊና መላ አጥቶ፤
 ስርቆሽ አራምጦት፤
 ረመጡ አፋጂቶት፤
 መላ ቅጡ ጠፍቶት፤
 እሳቱ ... ተፋጅቶት፤
 ግብዝ ገላ ይዘ፤
 ለጥፋት ተጋብዘ፤
 ድግሱ እንዳበቃ፤
 በበሽታ ላንቃ፤
 እቅ ብላ ሰርቃ፤
 ስቅ ስታበቃ።

አይናፋር ወኔ

አይናፋር ነኝ ዕኔ
 ነይልኝ ከጎኔ
 ልሳለምሽባይኔ
 መቸም የለኝወኔ።

ምንክሰው ግርማ

የሶፍት ላይ ፍቅር

ለዓይኖቿ ሳስቼ
 እንዳያንፀባርቃት፤
 ወረቀቱ በዝቶ
 እንዳያስጨንቃት፤
 እንዳትዘናጋም ስለሳሳሁላት፤
 ለቀስላሳ መልሷ ምሳሌ
 እንዲሆናት፤
 አለመተዋወቅ ወይ
 አለመግባባት፤
 ሰወረውርላት ከዚያው
 ካለችበት
 ፍቅሬ “ናብኪን” መስሏት
 ተናፈጠችበት።

ጌታቸው ዳውድ
 3rd Cooperative Accounting
 and Auditing

ውብቱ

ድንግልና ውበት ፡ኩራትና ጤናም ጭምር ነው።

አምባሳደር ዘመን ተፈራ

አምባሳደር ዘመን ተፈራ ተወልዳ ያደገችው በምስራቂቷ የአገራችን ክፍል በሱማሌ ክልል ርዕሰ መዲና በጅጅጋ ከተማ ነው ። የአጠቃላይ አንደኛ ደረጃ ትምህርቷን ቅዱስ ዮሴፍ በተባለ የግል ት/ቤት ተማረች ዓነኛና 10ረኛ ክፍልን ደግሞ በጅጅጋ ከ/ሀ-ለተኛ ደረጃ ት/ቤት ተከታተለች ። የቅድመ ኮሌጅ (ንሪፓራቶሪውን) ትምህርት በሐረር ከተከታተለች በኋላ አመርቂ ውጤት በማስመዝገቧ በዓለማዊ ዩኒቨርሲቲ ተመድባ በመማር ላይ ትገኛለች ። ለመሆኑ ይቺ መንስፈጣት ጠንካራ ወጣት እንዴት አምባሳደር ልትሆን ችለች ? - ወደ ቃለ ምልልሱ

በኢብራሒም ሰይድ

ራዕይ፡- የት/ቤት ሂወትሽ ምን ይመስል ነበር?

ዘመን ፡- እስከ ስምንተኛ ክፍል የተማርኩት እዚያው ጅጅጋ ቅዱስ ዮሴፍ በተባለ የግል ት/ቤት ነው። የተለያዩ ድራማዎች፡ ስነፁሁፎች ላይ ተሳትፎ የምናደርግባቸው በርካታ ምቹ ሆኒታዎች ስለነበሩ በወላጆች ቀን በአል ላይ ሰራዎቻችንን እናቀርብ ነበር። ያ ማለት ደሞ በኔ ጭንቅላት ውስጥ ታላቅ ሚሞሪ ጥሱ ያለፈ ትዝታ ነው።

ራዕይ፡- አስተዳደግሽ ምን አይነት ነው በቤተሰብ ዘንድ ነፃነት አለሽ ወይስ ቁጥጥር ይደረግብሃል?

ዘመን ፡- ልክ እንደማንኛውም ልጅ የቤተሰብ ቁጥጥር አለ። ስንት ሰዓት ወደ ቤት መግባትና መውጣት እንዳለብኝ የተወሰነ ሰዓት አለ ረስትሪክትድ ነው። ግን ለምሳሌ ጓደኛ ጋር ለመሄድ ብሬልግ አስፈቅጄ ስለምወጣ ያን ያህል አቅጣጫውን የሳተ ቁጥጥር አይደረግብኝም። ምክንያቱም እኛ ቤት በግልጽ ውይይት እናምናለን።

ራዕይ:- ፍቅር ይዘሽ
ያውቃል?
ዘመን :- (ረጅም ሳት) ይህ
ጥያቄ ይላፈኝ::
ራዕይ:- ይህ ጥያቄማ
በፍጹም ማለፍ የለበትም::
ምክንያቱም ማገኛውም
የሀብረተሰብ ክፍል አንድ
ቀን ሳይወድ በግዱ ለፍቅር
ይገባረከካል:: አንቺስ?
ዘመን :- በፍቅር
ስለመያዜ እርግጠኛ ሆኜ
ስለማለውት ይህን ጥያቄ
ለመመለስ ይከብደኛል::
ራዕይ:- መቼስ ምን
ይደረጋል እነግዲህ
እርግጠኛ ስትሆኒ
ታጫውቼኛለሽ:: አሁን
ወደ ሌላ ጉዳይ ልለፍና
እስኪ ስለ «ሐረር ሽልማት
97 » ኘርግራም ንገሪኝ
ዘመን :- ውድድሩ በጣም
ደስ ይላል:: በጣምም
ፈታኝ ነበር:: ሁላችንም
ድንግል (virgin)
በመሆናችን በጣም ሃይለኛ
ፉክክር ይስተዋል ነበር::
ምክንያቱም ሁላችንም
አንድ አይነት ነገር ይዘን
compute ስናደርግ
ያስጨንቅ ነበር::
ራዕይ:- የአምባሳደርነቱን
ሹመት የሰጠሽ አካል
ማነው?
ዘመን :- በመጀመሪያ ደረጃ
ኘርግራሙን ያዘጋጀው

የሐረሩ የኤድስ መከላከያና
ማህበራዊ አገልግሎት
ድርጅት (OSSA)
የተባለው መንግስታዊ
ያልሆነ ግብረሰናይ
ድርጅት ነው:: በዚያ
ውድድር ላይ መጀመሪያ
ላይ እንደ (Beauty
Contest) አይነት ስለነበር
ቁመት ምናምን ታይቶ
ነበር:: በዚህ ምክንያት
አንዳንዶቹ መስረርቱን
ባለማምላታቸው
ከውድድሩ ከሚቀሩ ተብሎ
ሁላችንም ደናግላን
ተወዳደርን:: በበኩሌ ለዚህ
ኘርግራም በጣም ብዙ
ለፍቻለሁ:: ምክንያቱም
ጊዜው ክረምት በመሆኑ
ብሬክ ነው:: ስለዚህ
ለውድድሩ ስል ከጅጅጋ
ሐረር መመላለስ ነበረብኝ
በመጨረሻም በውድድሩ
በማሸነፊ የከፍተኛ
ትምህርት ተቋም
አምባሳደር ተብዬ
ለመሸለም በቃሁ::
ራዕይ:- ሽልማቱ ምን
ነበር? . . . የመባይል
አፖራተስ: ወርቅ:ብዙ ሺ
ብሮች. . .
ዘመን :- በፍፁም አምስት
ሳንቲም አላየሁኝም:: ያው
ስሙን ብቻ ነው
የተሸለምኩት::የሚገርምህ
ነገር ከጅጅጋ ሐረር እንኳን

የምመላለሰው የተለያዩ
ወጪዎችን የማወጣው
ከራሴ ኪስ እንጂ አበል
ታስቦልኝ አይደለም:: ያም
ሆነ ይህ እኔ
መጀመሪያውንም ስወዳደር
እነዚህን ነገሮች Expect
እድርጌ ሰላልተነሳው አሁን
የምትላቸውን ነገሮች
ባለመሸለሜ አይቆጩኝም::
ራዕይ:- በአሁኑ ሰዓት
በአለማዖ ዩኒቨርስቲ
የመጀመሪያ እመት ተማሪ
ነሽ: የትኛው ዲፖርትመንት
ውስጥ ነሽ?
ዘመን :- ፋካሊቲዬ
Business and Economics
ሲሆን ዲፖርትመንቱ
ደግሞ ኢኮኖሚክስ ነው::
ራዕይ:- የዩኒቨርስቲ
ሂውት ከውጪው ጋር
ያለው ልዩነት ምንድነው?
ዘመን :- አየህ እዚህ
ካምፖስ ውስጥ በዚህ ግባ
በዚህ ውጣ ብሎ
የሚቆጣጠርህ ሰው የለም
እዚ የሚቆጣጠሩ እናት
የሚመክርህ አባት የለህም
ስለዚህ ሁሉም ሐላፊነት
የወደቀው አንተው ላይ
ነው:: ያ ማለት ደሞ
ዩኒቨርስቲ የራስህን ሂውት
ራስህ የምትመራበት ቦታ
ነው::
ራዕይ:- የካፌው ነገርስ?

«የፊልም ዳይሬክቶርነት ሙያ መማር እፈልጋለሁ »

ዘመን :- (ሳቅ) ካፌው
 አንፍንድጊዜ ደህና ነው።
 አንፍንድ ደሞ ይብላል።
 በአንድ ቃል አንዲህ ነው
 ብለው መናገር ቢከብድም
 ጥሩነው ማለቱ ሳይሻል
 አይቆርም።
 ራዕይ:- የወደፊት አላማሽ
 ምንድነው?
 ዘመን :- መጀመሪያ በዚህ
 በየገዢው ፊልድ ዲግሪዬን
 ማግኘት አፈልጋለሁ።
 የአግዚአብሔር ፈቃድ ከሆነ
 ገን የፊልም
 ዳይሬክተርነት መያዝ
 መግባት አፈልጋለሁ።
 ራዕይ:- በት/ቤት ሂወትሽ
 በጣም ዝቅተኛና ከፍተኛ
 ውጤት ያመጣሽባቸውን
 አጋጣሚዎች አስታውሽኝና
 ያደረግሽን ስሜት
 ግለጭልኝ?
 ዘመን :- ዝቅተኛ ውጤት
 ያመጣሁት 10ኛ ክፍል
 ግትሪክ ሳይ ነው።
 አራሴን እንደጠበኩት
 ያላገኙሁበት በመሆኑ
 በጣም አልቅሻለሁ ትንሽ
 ሆኜ ሊለመንተሪ ማለት
 ነው። ከአንደኛ አስከ
 ሰስተኛ ወጥቼ ስሽለም
 ደስታዬ ወደር
 አልነበረውም።
 ራዕይ:- በትርፍ
 ጊዜዎችሽ

የምታዘውትሪያቸው
 ሆኖቸው ምንምን ናቸው?
 ዘመን :- ፊልም ማየት፡
 መብሐፍ ማገዝ፡ ግጥም
 መጻፍ. . . እንዲያውም
 አሁን ግጥሞቼን
 አልያገዝቶቸውም እንጂ
 አሳይህ ነበር።
 ራዕይ:- መሱ ስምሽ ማን
 ይባላል?
 ዘመን :- ዘመን ተፈራ
 ፍሰሃ
 ራዕይ:- በከፍተኛ
 ትምህርት ተቋም
 የ1997ንም የመታቀብ
 አምባሳደር ነሽ።
 አምባሳደርነትሽ እስከመቼ
 ይዘልቃል? . . . ነው
 ወይስ የአድሚኒስትሬሽን
 ነው?
 ዘመን :- አዲሶቼ
 ተወዳድረው እስከሚያሸንፉ
 ድረስ ከዚያ በሁዋላ ግን
 ወይ እኔ ድጋሚ
 መወዳደር አለብኝ።
 አለበለዚያ ለተተኪዋ
 ማሰረኩብ አለብኝ።
 ራዕይ:- ውበትን እንዴት
 ትገልጭዋለሽ?
 ዘመን :- ውበትን በሁለት
 እከፍለዋለሁ። ውስጣዊና
 ውጫዊ ውበት አለ ።
 ውጫዊው ያው አይን ፡
 ከንፈር ፡ ፀጉር ምናምን
 ተብሎ እንደሚከፈለው
 ነው።

ራዕይ:- እጅና እግርም
 አሉ እኮ
 ዘመን :- (ሳቅ) አዎ እግር
 ምናምን፡ ውስጣዊው ደሞ
 በቃታማነት፡አስተዋይነት
 እና እግዚአብሔርን
 መፍራት ነው።
 ራዕይ:- አንቺ ምን ያህል
 ውብ ነች ብለሽ ታስቢያለሽ
 ዘመን :- እኔ እንጂ! ደህን
 ጥያቄ አስቤበት አላውቅም
 ሰው የራሱ የሆነ መልክ
 አለው። ለራሱ ውብ ነው
 እሱን የሚመስል ሌላ ሰው
 የለምና። ሰውን ከሌላ ሰው
 ጋር አወዳድረህ አንተ
 ውብ ነህ አይደለህም
 ማለት አይቻልም። እኔም
 የራሴ የሆነ መልክ አለኝ።
 እኔን እመስላለሁ (ሳቅ)
 ራዕይ:- ግን በቁንጅና
 ውድድር ላይ የተለያዩ
 ተወዳዳሪዎች ቀርበው
 አንድዋ የግድ ውብ ሆና
 ትመረጣለች። ለሰዚህ ሰው
 ሁሉ ውበት ቢኖረውም
 አንዱ ከሌላው ይበልጣል
 አንቺ ምን ያህል ውበት
 አለኝ ትየለሽ?
 ዘመን :- I don't know . . .
 ደህን ያህል ውብ ነች
 አልልህም፡ አስጠላለሁም
 አልልህም፡ በቃ . . .
 medium አታውቅም?

«ይህን ያህል ውብ ነሽ አልልህም »

ራዕይ:- ከውስጣዊና ውጫዊ ውበትሽ የትኛው ይበልጣል?

ዘመን :- ካለኝ ባህሪ እንግዳ ውስጣዊ ውበት የማበልጥ ይመስለኛል።

ራዕይ:- እምባሳደር እንደመሆኑ መጠን ሃላፊነትሽን ምን የህል እየተወጣሽ ነው?

ዘመን :- Ok! በተለያዩ ቦታዎች ላይ ሰርቻለሁ። እስተምሬአለሁ። በተለይ በጅጅጋ፣ በሐረር፣ እሁን አለማያ ዩኒቨርሲቲ እንግዲህ አዲስ ተማሪ ነኝ ገና ብዙ መስራት አልቻልኩም። ግን ከሰመድኩኝ በኋላ ከእናንተ ጋር ወይም ከተለያዩ የፀረ ኤድስ ክለባት ጋር በመሆን ግቢ ውስጥ እስካሁኑ ድረስ ብዙ መስራት ይጠበቅብኛል ብዬ አምናለሁ።

ራዕይ:- በድንግልና መቆየት ፋይዳው ምንድነው?

ዘመን :- ጥሩ ነገር። እንደኛ ኤድስን ለመከላከል አስተዋጽዖ አለው። በእርግጥ እንዲት ልጅ ድንግል ስለሆኑኝ ኤድስ አይዛትም ማለት ሳይሆን ድንግልና ማለት መታቀብ ነው። ስታቀብ ደሞ

በግ ተራ መቆሙ በራሱ
አያስከንንም ግን ለምን
ምክንያት ነው የምቆመው ብሎ
ራስን መጠየቅ ብልህነት ነው »

ኤድስን ለመከላከል ከተቀመጡት መንገዶች አንዱና ትልቁን ሰፍራ ይይዛል - ሁለተኛ ያለው መንፈሳዊ ደስታ ቀላል አይደለም። ቨርጂን ሆነህ ማግባት ያለው ሳይኩሉ-ጂካል እርካታ ለሁሉም ግልጽ ነው። ምክንያቱም ጭንቅላትህ ቨርጂን ነኝ ብሎ ስለሚያስርክ አጋጣሚዎች በሚፈጥሩት ስህተት እንዳትጉዳ ይረዳሃል። እንደ ባህልም ካየኸው ደሞ በድሮ ጊዜ ድንግልና ይከበራል። እንዲት ልጅ ከጋብቻ በፊት ምንም አይነት ነገር አታደርግም።

ራዕይ:- እሁን ከሐረር ወደ ሐመር ልውስድሽና በሐመር ብሄረሰብ ባህል መሰረት እንዲት ልጅ ከማግባቷ በፊት ከበርካታ ወንዶች ጋር ኢቫንጋዲ በተባለው የጭፈራ ስርአት የግብረ ስጋ ግንኙነት ማድረግ አለባት። አለበለዚያ ግን በእነሱ ባህል ከነድንግልና ማግባት ነውር ነው። ስለዚህ ብሔረሰብ የምትይን አለ? ዘመን :- ድንግልና ውብት፣ ኩራት፣ጤናም ጭምር ነው እሁን ሐመሮች እኮ ድንግል መሆንና

Techno - Page

Impact of information and communication technology (IT) in Education.

Dr. Luis Bello, Faculty of Education, Alemaya University,
lbello@softhome.net

Introduction

The Internet, the mobile phones and the satellites are making a great impact in the way we live and behave, using the technologies mentioned before you don't need to be present or travel to a particular place to have a first hand information or experience.

I still remember once I was planning to travel to another country by myself, before I did it, I went to the Internet and did some search for tips

Internet

Is becoming everyday a powerful tool for teacher and students, now days it is almost impossible to think that any school can be successful without having an Internet access, Internet is a source of information where both the teachers and the students can find almost everything regarding the current topics they are learning.

The e-mail is one of the Internet services that help a lot to keep in touch among colleagues from others places and even among the students, many information can be send and receive using this service without taking a lot of time.

and advices about traveling there, and I was really impressed by the information posted and the coincidence with the real things I experienced when I was there.

In this paper I would like to share with you some of my ideas about using Internet, mobile and satellites in the field of Education.

The **Chat room** is another service very important to have a kind of communication with other persons but the difference with the e-mail is that you can have this exchange in a real time (on line) you don't need to wait until the message is processed by the server. This is very useful for having a meeting or a conversation with one or many persons at one, in education you can use this service for having a kind of on-line class or seminars, the students don't have to be in a particular place to address to you or raising any question.

The use of searching engine like **Google** (www.google.com) helps to

Dr. Luis Bello, PhD, Cuban staff at Alemaya University, he has being teaching computer course for the last 20 years and also supervising research works about using technologies in Education.

find a lot of information in almost any language available all over the places, you just type the keyword for the information you are looking for and in a few seconds a list of places where you can find something related to it are immediately displayed, it doesn't mean that you will have access to all of the information but at least you will know if somewhere or someone knows about it, so information aren't free on the internet or just restricted.

The Google site allows you to configure it so you can do some searching in a particular language or with a particular filter, making the search more refined.

There are currently many internet portal like **Yahoo** (www.yahoo.com), that allow you to personalize your web site and even to store data in their server that make it available practically everywhere you go. I found the personalized option very useful, because they give me the freedom to select the information I want to check like which news I want to read.

Another feature that Internet offers you is that you can

apply on-line for a new job, fill any forms or registered using the electronic formats available in many of the sites, this option helps to reduce the time that information takes to get to the potential place you are submitting.

One of the negative aspects about using Internet is some people become too addicted to the Internet that they can't hardly have any social life and a few of them like to do some negative things to others people connect to the network, the other thing I

believe is overwhelming on the Internet is the amount of advertisements sent everyday to your e-mailbox or just ads that pop up every time you access to a particular place. Lately some programs called spywares or adwares, can install in your computer and feedback with information about you like which sites are the most visited by you, how many times you spend on the Internet, etc.

Mobile phones

Is emerging as a new technology that is trying to catch the facilities that computers are offering, with the new mobile devices you can be in touch with your coworkers and students practically everywhere you are and that helps to exchange information, besides you can also exchange pictures or text messages, new services for having Internet access are in the process of being offered by the companies.

Some of the uses of mobile in Education can be for using some dictionaries on line and for checking the spelling of some words in more than one languages, others countries are offering a service that allows you to ask questions and receive the answer in a short period of time.

Some of the uses of mobile phones:

- Communication among colleagues, students, authorities.
- Electronic Agenda
- Sending Text or Picture message.
- Consulting information like dictionaries or databases.
- Receiving news directly on the phone.

Satellites

The use of satellites have the advantage that you don't need to connect it with direct line from the emitting center to the receiver, because the signal goes through the air, it is very helpful particularly for remote areas. The importance of using satellite is that you can transmit the same program to every

students without losing quality in the process, because they all will receive the same information, this improves the learning and general speaking the cultural background of the students.

The use of satellite for education can be good or bad, depends on the use of it, if we

allow the students to use it in a passive way, without reflecting about the programs they watched, then is a bad use of it, we need to use the programs but at the same time helping the students to have an active attitude and to be involved in real situations.

Some positives and negatives aspects of using technology in education.

Positives

- The information is standardized in a particular format, all the receivers will get almost the same information with a little of distortions or modification, that help to have the same outcome in the students.
- A lot of update information can be accessed, transferred and printed to many students and instructor in a short period of time like books, papers, reports, news.
- The relationship and communication among the students and instructor are stimulated through this media.
- Increase the students' motivation and reduce the load work of instructors, reducing the time spent in monotonous tasks.
- Most of the devices are relative portable to carry to classroom like the computers and mobiles.

Negatives

- No all the information is suitable for all the people receiving it and at some point can be even produce a complete negative effect. The role of the teacher is to select, present and explain more in case it is necessary.
- Not all the people and countries can afford to use the technology due to the some of the devices (Plasma Screen) or services (Internet) are quite expensive, beside the access to the electricity is not always available.
- The same technology can be used for many different aims, in other words can serve to disseminate information that can be offensive to the moral, politics or religious belief of individuals or groups.
- There is a need of small training or previous knowledge for all the users in order to use efficiently, otherwise can be underused or improperly manage with the consequence of future operational failures.
- The source of information and services are mainly coming from the developed countries, which is not always applicable to poor countries or less developed, the cultural references can not be suitable for a particular region, group or society.

Conclusion

Using the information and communication technology like Internet, Mobile phones and satellites are very important tools for education, the teachers and students will have to update their knowledge and skills and get

familiar with this technology. The teacher role is going role will be changing slowly, the teacher will not be substitute

**You are Supposed
To Contribute
articles , Com to
Our Magazine.**

The Editor

ውስጣዊ ውበትን...

ከገጽ 5 የዘረ

ውስጣዊ ውበት ብቻውን
ፋይዳ እንደሌለው
የእደባባይ ሚስጥር ሆኖ
ላለ ውስጣችንና
አካላዊያችን ሲቆሽሽ
ማየቱ ያማኑራል። ቆሻሻን
የፈጠረው ኮ የውስጣዊ
ውበታችን ማነስ ነው
ገባህ? ውስጣዊ ውበት
ቢኖር እኮ የፊታችን
ውበት ምን እንደሚመስል
ኘረቢው ማየት አችላለሁ?
እና ከላይ አምረህ
ተሸቀርቅረህ ውስጥህ ቆሻሻ
ከሆነ ውበትና ቱንጅናው
ምኑ ላይ ነው እስኪ እንተ
እራሱ መስክር ቤትህ
ዝርዝርክ ብሎ ሲውል
አይጨንቅክም? ቦታ Like
እንደዛው ነው። እኔ
እንደሚመለከላኝ አካላዊን
ማጽዳት ከውጭ እርዳታ
እና ከድህነት ጋር ሊያያዝ
አይገባውም። አንድ
መጥረጊያ ገዝተህ
አካላዊህን ብታፀዳ
ገንዳዎችን ተባብረህ
ብትደፋኮ ይሂ በራሱ
ታላቅ ድል ነው ውበት
ማለት ደሞ ይ! ነው።
የግድኮ እንተ ቤትህን
ጊቢን ውብ ሰማድረግ
በተለያዩ የእዋዝ ዝርያዎች
መትከል አይጠበቅብህም።
ያለችህን ደላላ ጉጃ
ብትጠርግ አካላዊህን

እስከዋብክ ማለት ነው።
ሠፈርህ ቆሻሻ ሆኖ ቤትህ
ብቻ ቢያምር ጥሩ ስለሆነ
ሠፈራችንንም ማፅዳት
አለብን።

ራዕይ:- መዲናችን አዲስ
አበባ የታላላቅ ደኝሎማቶች
መቀመጫ እንደመሆኗ
መጠን ንፅህናዋ ብዙም
አያኩራም በዚህ ጉዳይ
ላይ ምን አስተያየት
አለሽ? ስለሌሎች
ከተሞችስ?

ወሰን :- አዋ የአዲስ አበባ
የንፅህና ነገር አላላጪ ነው
አሁን ግን የተፈለገውን
ያህል ባይሆንም ለውጥ
እየታየ ነው። ቢሆንም
በጣም ብዙ ይቀረዋል።
ሌሎችን በተመለከተ . . .
ሐረርን አይቻለሁ
እንደሚታወቀው ሐረር
በየመንገዱ ላይ ከተማ
ውስጥ ሁሉ ሣይቀር ሽንት
ይሸናል። እዚህ ገበያው
ሐረር በር ወረድ እንዳልከ
መለት ሽንት ይሸናል።
ማዘጋጃ ቤቱ ላይ ሆነህ
ስታየው ሽንት የተሸናበት
ቦታ የተለየ ገጽታ ይዞ
ታየዋለሁ። ሽንት ማለት
ደግሞ በጣም አደገኛ ነገር
ነው። ለጉንፋን አደገኛ
መንስኤ ነው። ፀሃይ
ሲነካው ልጆቹ
ይታመማሉ : እና የሐረር

ጉዳይ በጣም ከፍተኛ
ጽዳት ያስፈልገዋል።

ራዕይ:- ውብ ኮሚሳሉ
ከተሞችስ?

ወሰን :- ሐረርን አይቻለሁ።
ጉንደርን አይቻለሁ።ጅጅጋና
ባህርዳርንም አይቻለሁ።
እስከአሁን ግን
እንደድሬደዋ ውብና የፀዳች
ከተማ አላጋጠመችም።
የምትታይዎ ሐገር ናት።
እናተም እራሡ ልትፈርዱ
ትችላላችሁ። ድሬደዋ
ለውጥ አላት። ሰርታለች።
እርፋ ትቀመጥ ማለቱ
አይደለም በጣም ብዙ
ይቀራታል። ግን at least
ለመታየት የምትበቃ
ከተማ ናት። ድሬደዋ
ሽንት ሲሸና አይቼ
አላውቅም።

ራዕይ:- የእናንተኛርጃክት
ሐረር ላይ ምን እየሰራ
ነው?

ወሰን :- ሐረር ላይ ከራስ
ሆቲል ፊት ለፊት ያለው
ቦታ የልጅ እያሁ ኩቴ
ያረፈበት ቦታ ነው። ይህ
ማለት ደሞ ታሪካዊ ቦታ
ነው። ይዙቱን ሣይለውጥ
ይህን የተረሣ ታሪክ
በማደስ ለትውልድ
ልናስተላልፍ በሚያስችለን
ስራ ላይ ነን። የጠፋውን
ታሪክ መመለስ ቀላል ነገር
አይደለም። የታችኛው

ፋውንቴን እታች ማዘጋጃ ቤቱ ጋር ያለው < ውሃችን ተስፋችን > ብለን የምንሰራው ትንሽ ግን የሐረርን የውሃ እጥረት በማሳየት በጉለድራጊዎችና መንግስትን ልታባንን የምትችል ነገር ናት።

ራዕይ:- ለመሆኑ ከጋሽ አበራ ጋር በሰርግ ነው የተጋባችሁት?

ወሰን :- በሰርግ እንኳን አይደለም የተጋባነው። እኛ ቤት ሽማግሌ ተላክ ተፈራረምን። በቃ ሰርግ አላደረግንም። ሰርግ ለመደገስ በጣም ሰፊ ጊዜ ያስፈልግላል። እኛ አሁን ከስራችን ጋር በተያያዘ ድሬደዋ ተጠራጉ። ጆጆጋ ተጠራጉ። ሐረር ተጠራጉ። ሰርጉ ነገ ቀስ ብሎ ይደርሃል። የዛሬው አንገብጋቢው ጉዳይ ለወጣቱ የስራ እድል መፍጠር ነው። ሰርግ የማድረጉ ሐሳብ አለ። ነገር ግን ለስራው ቅድሚያ ሰጥተናል።

ራዕይ:- በአብዛኛው ሴቶች ያለሰርግ ማግባትን አይፈልጉም። ለእነሱ የምትያቸው አሰ ወይስ አንቺም የነሱን ሃሳብ ትጋሪያለሽ?

ወሰን :- ሰርግ የፍቅር መግለጫ። የመተላለፊያ ድልድይ እንጂ የሆይሆይታ አይደለም። ሰርግ ማለት የእኛን እንድንት ቤተሰብ፣ ወዳጅ ዘመድ ይይልን የምንልበት መድረክና ጊዜ እንጂ ዛሬ በሆይሆይታ ተጋብተህ ነገ የምትፋታበት አጋጣሚ መሆን የሰበትም። የኛ ሃገር ባህሉም ልማዱም ስለሚከብድ ነው መሰለኝ ሰርግና ድግስ ላይ የለን አመለካከት ከፍተኛ ነው። አንተ ባለህ ለምን ሽይና ዳቦ አይሆንም? አድርገህ ፍቅርህን መመስረት እንጂ ሰው በላ አልበላ ብሎ አላስፈላጊ ጭንቀት ውስጥ የምንገባበት አጣብቂኝ መሆን የለበትም - ሰርግ። በአሁኑ ሰዓት በዚህ የከፋ ዘመን ተደብቆ መኖር ሂወትን ጠብቆ መኖር። ሰርግ ማለት ለሌቶች እህቶቹ የማስተላለፊው መልክት ቢኖር ወልዳችሁ ሳሙ። ጋብቻችሁ የአብረሃም የማራ ይሁን እላለሁ እንጂ ሰርግ አርጋችሁ አግቡ ብዬ አልመክርም። ዋናው ነገር በሰላምና በጤና የምትኖር ከሆነ እድሜ ልክህን

እየሰረግከው ትኖራለህ ነው የምለው።

ራዕይ:- በአሁኑ ሰዓት አብዛኛው ተጋቢ ከጋብቻ በፊት የደም ምርመራ ያደርጋል። እናንተስ?

ወሰን :- አዎ መመርመር በጣም ያስፈልጋል። እኛ እንኳን አልተመረመርንም እሱ ከእስር አመት በፊት ከአሜሪካ ሲመጣ ተመርምሮ ነበር። ከዚህ በፊትም ሲሄድ ተመርምሮአል እና ጤነኛ ሣትሆን ወደዚህም ወደዚያም መሄድ አትችልም እና እሱ ይህን ሁሉ ተመርምሮ ነው የመጣው። እኔን ደሞ ሲያየኝ ያልተጠራጠረኝ እንደኛ የቤት ልጅ ነኝ። ከቤት ወጥቼ አላውቅም። ባጠቃላይ ከማንም ጋር ግንኙነት ሳይኖረኝ ነው ያገኘኝ። ተማሪ እያለሁ ማለት ነው። አሁንም ደግሞ ልንመረመር እንችላለን። HIV /AIDS ዛሬ እና ነገ ስላልከው አይደለም አሁን ልኖርብህ ይችላል።

ራዕይ:- ሣትመረመሩ ነው የተጋባችሁት?

ወሰን :- አዎ ተማምነናል። ሳንመረመር ብንጋባም፡ ቢኖርብንም ከእግዚአብሔር

Academic affairs

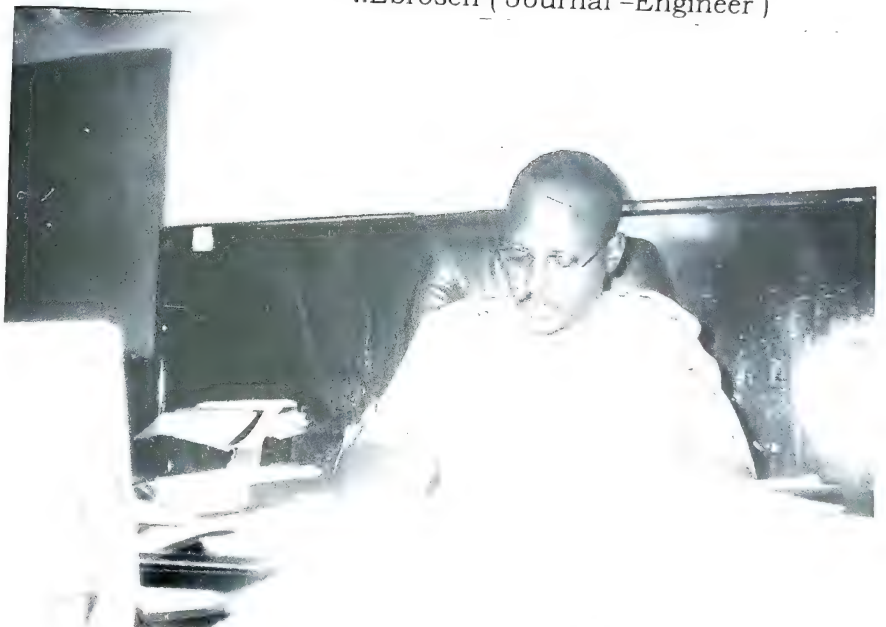
ትምህርት ነክ የሆኑ ወትታዊ ጉዳዮችን የምንዳስብበት አምድ ነው።
ኢንተርናሽናል ጆብ ማርኬት ያለው Soil & Water
Engineering ነው። ዶ/ር ጠና አላምረው

በዓለማዊ የኢንፎርሰቲ ውስጥ አዲስ ከተከፈቱ ዲፓርትመንቶች መካከል soil & water engineering አንዱና ዋነኛው ነው። እዚህ ዲፓርትመንት ለመግባት ጥሩ ውጤት ያስፈልጋል በሌላ አገላለፅ ሰቃይ መሆንን ይጠይቃል። ይሁን እንጂ የሰው በየጊዜው መለዋወጥ ተማሪዎችንና የትምህርት ክፍሉን ሲያወዛግብ ቆይቷል። በዚህ ጉዳይ የየኢንፎርሰቲውን የትምህርትና ምርምር ም/ኘሬዝዳት ዶ/ር ጠና አላምረውን አነጋግርናቸዋል።

በEbrosen (Journal -Engineer)

ራዕይ :- soil & Water Engineering ወደ ድሬደዋ የመሔድ እድሉ ምን ያህል ነው ?

ዶ/ር ጠና:- swme እና food science ወደ ድሬደዋ አንልካቸውም። ምክንያቱም የድሬደዋ የኢንፎርሰቲ ኮሌጅ ወደፊት እራሱን ስለሚችል እነዚህን ጠካራ ኘርግራሞች ማጣት አንፈልገም ወይ እዚሁ ወይም ሐረር ዋናው የኢንፎርሰቲ የቴክኖሎጂ ፋካልቲ ስለሚከፈት ማቴሪያሉንም ለፖርትን በተመለከተ ወደፊት የሚመቻች ይሆናል። በተለይ እነዚህ ሁለቱ ኘርግራሞች ሊያድጉ የሚችሉ ናቸው። ሊሰፉ የሚችሉ ናቸው። towards environment, towards land resource and GIs በኩል ኢክስፖንድ የሚያደርጉ ጠንካራ ኘርግራሞች ናቸው።

ራዕይ:- ዲፓርትመንቱ አዲስ በመሆኑ አንድ የ soil & water Engineering የBSC ተመራቂ ወደፊት የሚገኘው የስራ ዕድል ምን ያህል ነው?

ዶ/ር ጠና:- እንግዲህ soil & water Engineering ስንል በውስጡ ብዙ ነገርን ያካተተ ነው። በዚህም ሊትዮጽያ ማደግ ካለባት ወይም ደግሞ

የኢትዮጵያ ህዝብ እራሱን መቀለብ ካለበት አግሪካልቸሩ ማደግ አለበት። ለማደግ ደሞ ኢንተርናሽናል ያስፈልገዋል። በኛ ሐገር ደሞ አግሪካልቸርን ኢንተርናሽናል ለማድረግ ምርጥ ዘርፍ ማዳበሪያ ይኖር ይሆናል።

የብዕር ጠብታዎች

እንደገና

ወራድ አለ እየልኩት
እየወተወትኩት
አላልፍ ቢጥለኝ ያ! መኪና
ጉዞዬን ጀመርኩት ወደጋላ
እንደገና።
(ጽጌረዳ ጉጉላ)

ሆኖም

የያዘኛውን ሁሉ
ንብረትዋን በተርታ
ማታኝክ ብትውጠው
ጠዋትና ማታ
መራትን ታዘዘኳት
የሚውልባት አጥታ
እራቱትዋን ስትተር
ድፍን ትውልድ በልታ።
(አብዱልካዲር ዲና)

ስተሽ ከገደልሽ

ጦር ሰብተሽ ሳትሰቢ
ሂራን ማታሰቢ
ስተሽ ከገደልሽ
ለጠቻዬ ልኑር
አልይሽ ትሪብኝ።
/ መላ ጌታክ /

« I have lost »

I have lost
My soul's companion
A life linked with my own
And day by day
I miss her more,
As I walk through life alone.
(Temesgen Gemechu)

አቤት ሰወዳችሁ
ከነ ጭዶችሁ
የግቢ ንዶቼ ትመቼኛላችሁ
ካፌ ስንገናኝ ወይም ላይብረሪ
« እንትናዩ ማነሽ አናግሪን አትፍሪ »
ብላችሁ ቀልዶችን ስትጀማምሩ
እሺ እኔም ላውራ በሉ እንግዲ አውሩ
ብዬ ተናግራ ማልጨርሰው ታሌን
አለቀ ተግባሩን በእንዴ አንድ ሆንን።
/ ከአመቤት ወርቅኑህ/
(ለምወዳችሁ ለአለማያ የኒሽርሰቲ ወንዶች በሙሉ)

መ ሀ ላ

ጎመንንም ላልተው
... ሰላጣም ላላጠላ
ጫትን ግን ላልነካ
... ገባሁኝ መሀላ
ፍየል ከላኛለኝ
... ቅጠል በላህ ብላ

እ.ብራሂም ሰአድ
(Swme)

ድንግልና . . .

ከገጽ 17 የዞረ

አለመሆናቸው አይደለም ጉዳቱ፡ በአሁኑ ሰዓት አስብ እስኪ የኤድስን ስርጭት፡ ይህ ነገር ደሞ ከእነሱ ባህል ጋር አይሄድም፡፡ ከዚያ መሐል እኮ አንዱ የኤድስ ቫይረስ በደም ውስጥ ቢኖርበት ምን ያህል ሀዘብ እንደሚያረዝ መገመት አያዳግትም ስለዚህ ይህ ነገር ኢካንጋዲ ጭፈራ ላይ የሚታየው ጥንቃቄ የጉደለው ወሲብ ጉጂነቱ እንጂ ሌላ ጉኑ አይታየኝም፡፡ ምክንያቱም ዜመኑ ተለውጦአል፡፡ በሽታውም እንደዚያው፡፡ even ድንግል መሆኑን አይጠበቅም፡ አንተ የኔ ከምትለው ሰው ጋር ተማምነህ መኖርም እኮ ትልቅ ነገር ነው ።

ራዕይ፡- ሰለጠነ በሚባለው በአሁኑ ትውልድ በአብዛኛው ድንግልና የፋራ ነው፡፡ ተብሎ ይታሰባል በዚህ ጉዳይ ላይ ምን አስተያየት አለሽ?

ዘመን ፡- እኔ ሸርጅን ነኝ ብዬ በማስተምርበት ሰዓት ሙድ አልገባትም . . . ወዘተ አይነት ነገሮች እንዲሁም በጣም ብዙ ተቃውሞ፡ ስድብ

እንደሚያጋጥም መጀመሪያውንም

አላጣሁትም፡፡ ግን ከኛ ቀጥሎ የሚመጣው ተውልድ ምን አይቶ ይማራል? እና ትንንሽ ልጆች እኛ መጀመሪያ ሆነን ካላሳየናቸው የህብረተሰቡን ወሬ ሰመተው ከግንዛቤ ማነስ አኳያ ለድንግልና አመክላከትና ክብር በመዘንጋት ለችግር ይዳረጋሉ፡፡ በሌላ አገላለጽ ምንም አይነት አድናቆት ከሌለው ከታች የሚመጡት ልጆች በአመለካከት ብቻ ድንግልናን እንደተራ አድርገው ይቆጥሩታል፡፡ ያ እንዳይሆን ደግሞ እኔ እዚህ ጋር ቆሜ አስተምራለሁ፡፡ ምንም እንኳን እኛ

የመጀመሪያዎቹ

እየተጠላንም፡

እየተሰደብንም ቢሆን አስተምረን ለታችኞቹ አርአያ በመሆን

ሃላፊነታችንን

መወጣት ግድ ይለናል

አሁንም በድጋሚ

የምነግርህ ነገር ቢኖር

ድንግልና ክብር ነው፡፡

ራዕይ፡- ወደፊት የትዳር

(የፍቅር) ጓደኛሽ ሊሆን

የሚችለው ሰው ምን አይነት ነው? ድንግል መሆን አለበት?

ዘመን ፡- ድንግል ይሁን አይሁን የሚለው ነገር አያሳስበኝም፡፡ ግን ከሁሉም በላይ እግዚአብሔርን ቢፈራ ደስ ይለኛል፡፡ ዘመን ታየኛ ለች ወይም አታየኝም ብሎ ሳይሆን እግዚአብሔርን ፈርቶ ወይም ኑሮአችንን ፈርቶ የለም? . . . በቃ መስፈርቱ ያ ነው፡፡

ራዕይ፡- በግ ተራን እንዴት አገኘሁ?

ዘመን ፡- ምንም እንኳን ለበግ ተራውም ለምነም አዲስ ብሆንም እዚያ ቦታ ላይ መገናኘት ምንም አያስደስተኝም፡፡ በግ ተራ መቆሙ በራሱ አያስከንንም ግን ለምን ምክንያት ነው የምቆመው ብሎ እራሱን መጠየቅ ብልህነት ነው፡፡ እከሊ ለምን ቆመ እከሊ ለምን አልቆመችም ብሎ በዚያው በሰው ላይ ግጥ ሙወብድ አይቻለም፡፡

ከገጽ 23 የባረ

ግን በእኛ ሐገር ሁኔታ ለዚያውም የዝናቡ ሁኔታ አንኝ ሬዲክቲብል በሚሆንበት ሰዕት ላይ irrigation, Water Resources concentration, these are the key areas, Key areas of intervention ናቸው። እና እዚያ ቦታ ላይ ጆብ ማርኬቲ ሳቼሪትድ ይሆናል የምትለው አይደለም። እምልህ If You have go to conserve every drop of rainfall, if You have to conserve soil የግድ የሰላጠነ ሰው ያስፈልገናል። ይህ ደግሞ መንግስት ከሆነቸው ፖሊሲዎች መካከል አንዱ ነው። ለምሳሌ ይሄ TVT ማለት ቲክኒካል እና ቮኬሽናል ኢኳኒቨን ውስጥ ተካተዋል እና የሰራ እድሉ አለ ባይ ነኝ ። of course, dominant employer will be the government, dominant employer will be the NGOs እሱ ብዙም የሚቸግረን ነገር አይደለም The problem is still there, ministries are there, ትልቁ ችግር የሰራው volume ላይ ነው ኢትዮጵያ ትልቅ ሐገር ናት እና እነዚህ ሁለት ሶስት ተቋማት

ጆብ አፖርቲኒውቲውን ሳቼሪት ያደርጉታል የሚል ግምት የለኝም።

ራዕይ :- የዲፖርትመንቱ ስም በየጊዜው መለዋወጡ በተማሪው ሞራል ላይ የሚፈጥረው ስሜት አይኖርም?

ዶ/ር ጠና:- Disappointed ሊያደርግ የሚችል ነገር ሊኖር ይችላል። ይህ ኸርግራም ፍልክሲብል መሆኑ ጥሩ ነው።

ሪጅድ ያለመሆኑ የሚሻል ይመስለኛል። እንደዚህ ከሆነ ደግሞ more revise እናደርገዋለን። መጀመሪያ ላይ ካረኩለሙ ሲተረጎሙ ላንድ ሪሶርስ ላይ ቪን ወደሆነ ኤርያ ላይ ነበር ያተኮረው። ውስጡን ስንፈትሸው ግን ትኩረት የምናደርግባቸው ጉዳዮች አሉ። ለምሳሌ Irrigation, soil and water conservation በእነዚህ ኤርያዎች ላይ ብትወጡ ጠንካራ ኮምፒውተር መሆን ትችላላችሁ። ኸርግራሙ ፍሉድ መሆኑን መጥፎ አይደለም። ራዕይ:- ትክክለኛ ወይም ወደ ፊት ሊፀና የሚችለው ስም የትኛው ነው?

ዶ/ር ጠና:- የኔ ፍላጎት ምንድነው . . . በተቻለ መጠን የኸርግራሙ ስም clear ሆኖ ጥሩ ገቢ እንዲኖረው ነው። ቀደም ብሎ Soil and water engineering and Mgmt ብለን ሰይመነው ነበር ይህንንም

LIFE IN ENGINEERING IS MISERABLE

ለሴኔቱ ማለትም ለዩኒቨርሲቲው የበላይ አካላት አቅርብን አንድ የተሰጠን አሳይመት አለ። ይኸውም Soil and water Engineering and Mgmt ስትሉት A kind of confusion ነው የሚፈጥረው ወደ ማኔጅመንቱ የሚሄድ ከሆነ ወደ ሰይል ሳይገቡ ነው የሚሄደው። ወደ ኢንጅነሪንግ የሚሄድ ከሆነ ቼክ አድርጉትና International Market ላይ የትኛው ነው ተቀባይነት ያለው ? በዚህ ጥያቄ ላይ ለዲፕሎማ ሰኔ አሳይመንት ተሰጥቶን ነበር። እኔም ኢንተርኔት ብርድዝ አድርጌ ስጦች Soil and water engineering እንጂ ማኔጅመንትን ያገናከቡ አይደለም እኛ ለሚተላለው ሴኔት ኸርግዝ የምናደርገው Soil and water engineering ተብሎ qualified እንዲደረግ ነው። ራዕይ :- ተማሪዎቹን የምትመክራቸው ነገር ነላ? ዶ/ር ጠና:- በአብዛኛው እዚህ ዲፖርትመንት ውስጥ የሚገኘው analytic የሆነ ተማሪ ነው። ግትሰና ፈቃድ መስጠት የሚችል ነው። እና ከሌሎቹ አንገር ሲታይ life in engineering is miserable ነው ማለት ይቻላል። በጣም ከፍተኛ ቻለንጂንግ አለ። በዚህ ቻለንጂንግ ውስጥ ያለፈ ተማሪ ደግሞ ሪዋርዱ ተላል አይሆንም እና በርትቶ መስጠት ያስፈልጋል። ራዕይ :- አመሰግናለሁ።

ነገሩ 22 የዘረ

ጋር በሽታውን ሁለታችን
እንዲርሰዋለን እንጂ ወደ
ሌላ አይሄድም ባይ ነኝ፡
ትልቁ ነገር ደሞ
መመርመሩ ብቻ አይደለም
የሰብኝም እያልክ መዝለል
የሰብህም አሰብኝም እያልክ
መበተል የሰብህም ትልቁ
ምርመራ የመተማመኛ
መንስኤህ ነው። አንተ
እኔን ከወደድክህ እኔም
ከወደድኩህ በሽታው
ሁለታችንም ላይ አለቀ
ማለት እኮ ነው። ወደ ሌላ
አይሄድም የኖረባቸውም
እኮ ይጋባሉ፡ ከተጋቡ ወደ
ሌላ አይዛመትም። እኛ
ንፁህ ነን ማለት አንችልም
ምክንያቱም
ስላልተመረመርን
ቢኖርብንም እኮ በሽታው
እኛው ላይ ነው
የሚያበቃው።

ራዕይ:- የቤት ልጅ
በሚባለው ጉዳይ ላይ
አንዳንድዎቹ ምንም
የግብረ ስጋ ግንኙነት
ሳይኖራቸው ግን የቫይረሱ
ሰላባ የሚሆኑበት አጋጣሚ
አለ። በዚህ ጉዳይ ላይ ምን
ትያለሽ?

ወሰን :- በጣም
የሚያሳዝነኝ ነገር አሁኑ
ነው። በእውነቱ ላለቅስ
ሁላ እገደዳለሁ። ዘላህ
ተብጦህ የምታመጣው እኮ

ፈልገህ፡ ተብጦህና
በሽታውን ብላህ
ያመጣኸው ከሆነ It's ok
ችግር የለውም እኮ!
አትቆጥም እንዴት
እንዳመጣኸው
ታውተዋለህ ቀሪ ሂወቱን
እንዴት ልምራው ብላህ
ታስባለህ እንጂ ብዙም
አታዝንም፡ ሌች አይቪ
ኤድስ እኮ ቤትህ ድረስ
አጂኳኩቶ ሲመጣ እኮ
በጣም ነው የሚያሳዝ
ነው። ያ ነው እኮ ሞት
ማለት ሂደህ የምትሞተው
ሞት ቀላል ነገር ነው።
ጦርሜዳም ስትሂድ እኮ
በዋንኛ ነት አሸንፋለሁ
ብላህ ነው የምትወስ ነው።
እንደጦሩ ሁሉ ይህን በሽታ
እኛ ካሸነፍነው ከፍተኛ
አደጋ ላይ እየጣለን ነው
የሚገኘው። በተለይ. . .
በተለይ ትውልድ ይዳን
በኛ ይብቃ ብለው
የሚያስተምሩትን
ወገኖቻችንን ልንሰማቸው
ይገባናል። አንተ እኮ ምን
ያህል ተዝቆ የማያልቅ
ሐብትና ንብረት ቢኖርህም
ጤና ከሌለህ ሁሉም ነገር
ከቱ ነው። በእርግጥ
ዘመኑ የወብት ነው።
ዘመኑም አሳሳች ነው ግን
ከሁሉም በላይ ራስን
መጠበቅን የመሰለ ታላቅ

ብልህነት የለም። አንተ
ትልቅ ሰው ነህ
የምትባለው ራስህን
መጠበቅ ስትችል ነው።
ዩኒቨርሲቲ መጥተሽ ነበር።
ለመሆኑ ጊቢያችንን
እንዴት እየሸው ?
ወሰን :- እንደአጋጣሚ ሆኖ
ማታ ከሰራ ወጥቼ ነው
ያየሁት። በጣም ሰፊ ነው።
ሕንጻውም ሁሉም
እየተሰፋፋ ነው።
በአጠቃላይ ተማሪውም
ሆነ የዩኒቨርሲቲው
ማህበረሰብ በጣም ጉብዞች
መሆናቸውን ለመገመት
ችያለሁ። በተረፈ በቀን
ሣው እነግርሃለሁ።
ራዕይ:- የእናንተን ድርጅት
በገንዘብ የሚያግዘው አካል
ማነው?
ወሰን :- በአብዛኛው
ከማዘጋጃ ቤቶች ጋር
በመተባበር ነው
የምንሰራው ያው የጋራ
ስራ ነው ማለት ነው።
ራዕይ:- ትርፋችሁና
ደሞዛችሁስ?
ወሰን :- የእኛ ትርፍና
ደሞዝ ንፁህና ውብ
አካዘቢን ማየት ነው።
በጣም ሊታሰብበት
የሚገባው ነገር ግን ህዝቡ
ከጉኖችን ሊለለፍ
ይገባዋል።

በጸ ገጽ 29 በገጽ

ድንግልና

ከገጽ 25 የነረ

በተረፈ ግን በግ ተራ
 መቶሙ የናው ምክንያት
 ምን እንደሆነ ለሁላችንም
 ግልጽ ነው። በተቻለ
 መጠን ግን አላማው
 ቢተካከል ጥሩ ነው።

ራዕይ፡ - እንዴት ዘመን
 ልትባይ ቻልሽ ትርጉም
 አለው እንዴት?

ዘመን ዘመን ብቻውን
 ትርጉም የለውም ዘመን
 ተፈራ ሲሆን ሲንሰ
 የሚለጠው ይሄ ማለት
 ደግሞ ጊዜው ተፈራ
 ማለት አይደለ? እኔ
 በተወለድኩበት ጊዜ
 አለም ለሁለት ተከፍላ
 በኒውክሌር መሳሪያ
 አንዱ አንዱን
 የሚያስፈራራበት፤
 ሶሻሊዝምና
 እምፕራራያሊዝም
 የተባሉት ሁለት
 የተለያዩ አይደሉም።
 ውስጥ ያሉ መሪዎች
 እርስ በርሳቸው
 የተፋጠጡበት ጊዜ
 ስለነበረ በዚያው ዘመን
 ተፈራ የሚለውን ስያሜ
 ላገኝ ትያለው። That's
 why I'm Zemen Tefera.

ራዕይ፡ - በአብዛኛው
 በአሁን ሰዓት ወጣቱ
 በወሲብ ምህዋር
 ሲሸከረከር ነው የሚታየው
 እንዳንቺ አይነቷ መንፈስ
 ጠንካራ ወጣት ደሞ
 አላማና እራዕይሽ አሰክ
 ሚሳካ መታቀብን
 መርጠሻል። በዕርግጥ
 መታቀብ ይቻላል?

ዘመን ፡- አዎ በጣም
 ይቻላል ። እዚህ ጋር
 አንድ አንድታውቅልኝ
 የምረልገው ነገር ቢኖር
 ወጣቱን አታፍትር
 እያልኩት አይደለም
 ያለሁት ወጣትነት
 መጫወቻ ጊዜ ነው።
 ወጣትነት የማፍተሪያ ጊዜ
 ነው። ፍትረና ወሲብ ማለት
 በጣም የተራራቱ ነገሮች
 ናቸው። ወጣቶች ተልቅ
 ትኩረት ሊሰጡ የማገዛው
 እዚህ ላይ ነው። ዛሬ
 ወደድኩሽ ብሉ ነገ
 የወሲብ ጥያቄ ማቅረብ
 ተገቢ አይደለም። ፍትር
 እራሱ ጊዜ ይጠይቃል።
 ጓደኛ ይሆኑ ይዋደዱ።
 ፍትርን ትስጠው ፍትር
 ይስጣት። ግን ከጋብቻ
 በፊት የሚደረግን
 ወሲብ መቅወም አለባቸው
 መታቀብ ደሞ ይኸው እኛ
 ትልን አይደለም እንዴ
 ስለዚህ ምንም የሚከብድ

ነገር የለም . . . መታቀብ
 ይቻላል።

ራዕይ፡ - ብሪትኒ ስፒርስ
 በድንግልናዋ ሁሉንም
 ያስደነቀች ወጣት
 ድምፃዊት ነች። ከብሪትኒ
 ምን ተማርሽ?

ዘመን ፡- ታዋቂነት በራሱ
 ትልቅ ጉዳት አለው። ግን
 ያንን ነገር ተቋቁማ
 ከጋብቻ በፊት ወሲብ

ላላግድረግ የወሲደችው
 እርምጃ ታላቅና የሲን
 ጥልቅ የግሰብ ችሎታ
 ቁልፍ አድርጉ ያግያል።
 አሁን በጣም
 የሚያስገርመው በእኛ
 ህብረተሰብ ድንግልና
 ለዛውን እያጣ የመጣው
 አሁን ነው። የተገቢጠሽ
 ደግሞ በእነሱ እንደ አዲስ
 እየተስተዋለ ነው።

ራዕይ፡ - የጫት ሐገር ነው
 ተወልደሽ ያደገሽው።
 ስለጫት ምን አይነት
 አመለካከት አለሽ?

ዘመን ፡- እኔ ባልትም
 ጫት የሐረርጌ ፀባይ ነው
 ካልቸር ነው። እንደ ሰው
 ቃመ አልቃመ ነውር
 የለውም።

ራዕይ፡ - የምታመሰግኛቸው
 ሰዎች ካሉ?

ዘመን ፡- በመጀመሪያ
 እግዚአብሔርን ላመሰግነው
 እወዳለሁ። በመቀጠል

አባቴን ካፒቴን ተፈራ
 ፍሰሃን፡ እንደ እናት ሆኖ
 ላሳደጉኝ ሁለቱ እህቶቼ
 ለየትናየትና መላዩ፡
 ሁለቱን አያቶቼን፡
 ወንድሞቼን፡ የአለማያ
 ዩኒቨርሲቲ ተማሪዎችንና
 መላውን የኢትዮጵያ
 ህዝብ ላመሰግን እወዳለሁ።

ውስጣዊ ውበትን...

ከገጽ 27 የነረ

ራዕይ:- የእናንተ ግቢ ምን ያህል ጽዳቱን የጠበቀ ነው?

ወሰን :- በእርግጥ የምታየውና የምትናገረው ነገር እንድ ስለማይሆን አሁን ኤግዛጅሬት አድርጌ ብነግርህ ላይዋጥልህ ይችላል። ያው ግን አብዛ አስ ደስ ይላል። በተረፈ አዲስ አብዛ ስትመጣ እጋዝዝሃለሁ።

ራዕይ:- ስለ ዛፍ ጥቅም የምትደው አለ?

ወሰን :- ይህ እኮ የታወቀ ነው ዛፍ በረሃማነትን ይክላክላል በተጨማሪም ውበት ነው። በተለይ እዚህ ሐረር ጫት ይቃማል። እንዲት ዛፍ ተክሉ እዛች ጥላ ስር ቢቀመጥ ምን ያህል ጥላው እንደሚያስወብው :

ወሰን :- በአለም አቀፍ ደረጃ የተቋቋመ ከተሞችን በመምረጥ የሚሸልም ድርጅት አለ። ከኢትዮጵያም ካሉ ከተሞች መካከል ሐረር የሰላምና የመቻቻል ከተማ ተብላ ተሸልማለች። በፀዳት በኩል ደም ይቀራቃል። እነዚህ ሁለቱ ሐሳቦች አይጋጩም?

ወሰን :- እኔ በበኩሌ በጣም ገርሞኛል። ይህን ሁሉ ሽንትና ሰገራ ይዛ አዋርድ ስታገኝ ሹፈት እንጂ ሌላ አይመስለኝም። ውይ! ሐረር ቆንጆ ናት ብለህ የምትሸፋፍነው ነገር አይደለም። በዚህ ሁሉ ችግር የሚያበቃን ደም መሸፋፈናችን ነው። እና ግልጽ በግልጽ መወያየት አለብን። እነደነገርኩህ ሐረር ሽንት አለ። ሽንቱ ይጽዳ ፡ ቁሻሻው ይጽዳ ። ያ ታይቶ ነው አዋርድ መሸለም ያለባት። እንጂ ሠገራ አፍጥጦ እየታየ አዋርድ ቢሰጡህ እያሾፉ ለመሆናቸው ጥርጣሬ ሊገባህ አይችልም።

ራዕይ:- ከጋሽ አበራ ባህርይ ውስጥ የሚመችሽ የትኛው ነው? የማይመችሽ?

ወሰን :- የማይመችኝ ብዬ የምልህ የለም እንደው ሰው አጋነንሽ አይበለኝ እንጂ ልነግርህ አልችልም በቃ ሁሉ ነገሩ ይመቸኛል ትዕግስቱን በጣም ነው የምወድለት። እኔ ነኝ እንደውም ይህ ለምን ሆነ አልሆነ እያልኩ የምቆጣው ከሱ ትዕግስት እኔ ተማርኩኝ ነው የምለው። እኔ አሁን ትንሽ ረጋ

ብያለሁ ልጅነቱ ነበር ገንፈል የሚያደርገኝ አሁን ግን ትግስቱ ተጋብቶብኛል ራዕይ:- ለህዝቡ

የምታስተላልፈው መልዕክት ካለ?

ወሰን :- አዎ የኔ ፍላጎትና ምኞት ሺ ጋሽ አበራ ሞላዎችን እንደችግኝ ማፍላት ነው።

ራዕይ:- ባለቤትሽን ምን ያህል ትወጂዋለሽ?

ወሰን :- በጣም ትዕግስተኛ ጨዋና ሰው የማያስቀይም በመሆኑ እኔ በጣም ነው የምወደው።

ራዕይ:- ከስራችሁ ጋር በተያያዘ ያገኛችሁት ሽልማት ይኖር ይሆን?

ወሰን :- አዎ በአካባቢ ልማትና ውበት ምክንያት ለንደን ላይ በተደረገው አዋርድ የወርቅ ተሸላሚ ለመሆን ችለናል። በዚህ ውድድር የአዲስ አበባ ማዘጋጃ ቤት ሁለተኛ ነበር የወጣው።

ራዕይ:- ቁመትሽ ስንት ነው?

ወሰን :- አንድ ሜትር ከ62 ወይም ከ63 ነው ከሁለት አንዱ ውስጥ ነኝ።

ራዕይ:- ቅርጫት ካሰ ትጫወቻለሽ ማለት ነው?

ወደ ገጽ 32 ይሄድ

ክስተርኦቢ

Shelly von Strunckel,

ARIES (MARCH 20 – APRIL 18)

Naturally you wouldn't want to leave your decisions to others. Yet you're uncharacteristically unsure as you have numerous options to consider. Let those concerned know what interests you, but continue to explore existing options and those that are likely to arise this week.

TAURUS (APRIL 19 – MAY 19)

You're still feeling upset about situations where you were cornered into making decisions. Now justice comes, in the form of certain individuals who can, and will, insist that these wrongs be put right. Allow them to take the lead and things should go surprisingly smoothly.

GEMINI (MAY 20 – JUNE 20)

One of your greatest gifts as a Gemini is your agile mind meaning you can come up with all sorts of solutions to even the toughest of dilemmas, as is the case with certain joint ventures. Admirable as your ideas are, remember that what you arrange must take finances into account.

CANCER (JUNE 21 – JULY 21)

Partners at home or at work may have declared their views, making it clear that there was no chance they'd change their way of thinking. However, they couldn't possibly have anticipated recent developments, which have them viewing things from a completely different perspective.

LEO (JULY 22 – AUGUST 22)

Having discussed dividing responsibilities, you thought things were settled. Now a completely new approach requires starting from square one. Tedious. But try keeping things same and it will soon become clear that you're doing no more than creating complications for yourself.

VIRGO (AUGUST 23 – SEPTEMBER 21)

Don't think that because some people care about you, they'll also know what will make you happy. Obvious as these things are to you, they're far more of a mystery to them than you think. At least give them hints, although simply saying what you want would be best.

LIBRA (SEPTEMBER 22 – OCTOBER 22)

For ages you've been trying to convince family members that changes are wise, but with little success. Now suddenly they're keen to reorganise. But what's irritating is they're insisting the plans you've been suggesting are their own. Don't argue. At least, they're willing to cooperate.

SCORPIO (OCTOBER 23 – NOVEMBER 21)

While you'd never encourage anybody to argue unnecessarily, you suspect it's not until some people are upset will they reveal true feelings. That's probably the case. It's true provoking them to get facts may be a risky strategy. But it also may be your only choice.

SAGITTARIUS (NOVEMBER 22 – DECEMBER 20)

At the time you made arrangements, you didn't realise you were over-committing yourself. Now that it's clear you have, sooner you rearrange things, the better. This may mean backing out of certain plans you were looking forward to. But it's better than rushing through them.

CAPRICORN (DECEMBER 21 – JANUARY 18)

If you're feeling concerned about highly personal issues, it's no surprise. In fact, because the recent Capricorn New Moon raised many questions about personal and future plans, you've been questioning various elements of your life that, ordinarily, you wouldn't have given a thought to.

AQUARIUS (JANUARY 19 – FEBRUARY 17)

Everybody's busily making plans. While you know the general direction in which you'd like to go, nothing excites you enough. Take it slowly. While you may not be sure what you want to do until early February's Aquarius New Moon, once you do, it will have been worth the wait.

PISCES (FEBRUARY 18 – MARCH 19)

Having realised it's better to alter plans, you're now worried of how those changes would influence others. Answer is, they'd have a tremendous influence, and while they won't thank you now, eventually they will, once they learn what you prevented them from doing.

IF IT'S YOUR BIRTHDAY

Last thing you want to do is make changes you'd regret. Yet, you can't ignore the restlessness you've been feeling. This isn't just about escaping, but broadening your horizon. Explore your ideas and whatever arises. With what you learn and those you meet, you won't regret it.

ክስተርኦቢ

ብርክት ተረፈ እንኳን ደስ ያለሽ

ብርክት በማእረግ ድግሪዋን ስትቀበል

ከግራ ወደ ቀኝ(ግርማ ዋቁ የኢትዮጵያ አየር መንገድ ዋናስራ አስኪያጅ ፕሮፌሰር በላይ ከሳ ና ደ/ር ጠና አላምረው)

ብርክት ተረፈ በአሰማያ ዩኒቨርሲቲ በብርክታ እንቅስቃሴዎችን ስታደርግ የቆየች ለሌሎችም አርአያ ለመሆን የበቃች ወጣት ነች። የዩኒቨርሲቲው ጸረ-አድስ ንቅናቄ ጸሐፊና የግርልስ ክለብ መስራችና ስብሰባ በመሆን ታላቅ ጅብዱ የሰራች ብርቅዬና ድንቅ ልጅ ነች። የራሷ መጽሔት ዝግጅት ክፍልም መልካም የሰራ ዘመን እንድንገጥምሽ ይመኛል።

ከገጽ 29 የዘረ

ወሰን :- (ሳት) በምን ቁጭት?!

ራዕይ:- የፍትር ደብዳቤ ጽፈሽ ወይም ተጽፎልሽ የውቃል?

ወሰን :- እኔ እኒካን እንደዚህ አይነት ነገር ላይ አልደረስኩም ነበር። ማለት በ1992ዓ.ም እንዳልኩህ የ18 ዓመት ልጅ ነበርኩኝ ግን ትዝ ይለኛል አንድ ልጅ እወድሻለሁ ብሉ በ50 ሱክ ደብተር ላይ ጽፎና ስዕል ሁሉ ስሉ ሰጥቶኝ ነበር። even ለትንግርት ቤት ለስተምጫዋልሁ እኔ ግን የፍትር ደብዳቤ ምናምን እከሌ ወድጀህ ብዬ ጽፌ አላውቅም።

ራዕይ:- በልጅነት ትመኝው የነበረው ሙያ ወይም ኝ ሮፌሽን ምን ነበረ?

ወሰን :- እኔ እመኝው የነበረው ታይኝ መምታትን ነበር። ምክንያቱም ሲስተር ስትመታ ስለነበር እሁ ነበር ምኞቱ ግን አንደ አጋጣሚ ሆኖይኸው እዚህ ኘሮጀክት ውስጥ ነኝ። ይኸ ደግሞ የሁለታችንም ነዉ። ምክንያቱም እኔና እሁ already አንድ ሆነናል። ይሁን እንጂ ከልጅነቱጀምሮ የሰው

ጥገኛ መሆንን አልሻም ነበር። ለምን ቀሉ ሽጩ አላድርግኩ? ከሰው መጠነት አልወድም ነበር።

ራዕይ:- በኘርጂኦክ ውስጥ ያገዢ ሚና ምንድነው?

ወሰን :- የአዲስ አበባው ኝ ሮጀክት ላይ በነበርኩበት ሰዓት እማር ነበር ከኤሌክትሪክሲቲ

በተጨማሪም በኤሌትንግና በቪዲዮ ግራፊ ኮርስ ተመርቶያለሁ። በዚህም ሙያ የሚሠሩትን ስራዎች ከስር ከስር ቪዲዮ አተርጋለሁ። በተጨማሪም ሰራተኞቼን ማሰራትና ከሠራተኞቹ ጋር መሳራት የኔው ድርሻ ነው።

ራዕይ:- ሙሉ ስምሽ ማን ይባላል?

ወሰን :- ወሰን ብርሃኑ ምህረት።

ራዕይ:- ለየኒቨርስቲ ተማሪዎች ያለሽ መልዕክት ቢገለጽ?

ወሰን :- አገር የምትኖረው ወጣት ሲኖር ነው። ወጣቱ ደግሞ በቴክኖሎጂ ናዳ ሳቢያ በኤች አይቪና በሌሎች ችግሮች ፍዳውን እያየ ነው። የየኒቨርስቲ ተማሪዎች ደግሞ ከ14ቱም ክፍለ ሐገር የተውጣጣችሁ ስለሆነ ዛሬ

ተምራችሁ ለነገ ሐገራችሁ አለኝታ ና ቢዛ ልትሆኑ የምትችሉት ብልጭልጫ ሁሉ ላያታልላችሁ ለፍታችሁ ጥራችሁ ግራችሁ ወርቁ ላይ መድረስ ስትችሉ ነዉ። በተረፈ ለሀይወታችሁ ዋጋ ስጡ። ራዕይ:- አመሰግናለሁ።

ቱግር

ገና ከድሮ

ያኔ ከጥንቱ

ጽድቅና ሐሳብያት

ቱግር ሲጻወቱ

አንደ አድል ሆኖ

አንደ ራሻ

ጽድቅ እያሸነፈ

ሂወትን ሲያወጣ

ነጠያት መዘነኛው

በሸገፈት ተናዶ

እሳት የላለ ልጅ

ኤች አይ ቪን ወልዶ

ይኸኖ ሲጻወት

ዘውድ ጉፈር ሲገፋ

ጥት ብቻ ያወጣል

ሂወት እየደፋ።

(ደንጋል ደስታ)

የዓለማዊ ዩኒቨርሲቲ ፀረ-ኤደስ
ንቅናቄ ለ1997 ዓ.ምተመራቂዎች
በሙሉ እንኳን ደስ አላችሁ እያለ
መልካም ምኞቱን ይገልጻል።
በተመረቃችሁበት የትምህርት
ዓይነት ሀገራችሁን ለማገልገል
ትችሉ ዘንድ ከምንም በላይ
ለሕይወታችሁ ዋጋ ስጡ።

የዓለማዊ ዩኒቨርሲቲ
ፀረ-ኤደስ ንቅናቄ

እንኳን ደስ አላችሁ

Endashaw Girma
(Former Tresurer)

Sintayehu Aregahagn
(Print Head)
(ትንሽ የተስፋ ፍሬ ...)

Mulu Debela
(AUAAM- Member)

«ሺ አራት መቶ ቀን(4 ዓመት)
በአንድ ቀን
ምረርቃት ተጠናቀቀ::»አይገርም!!

SISAY TSEFAYE
(Executive)

CONGRATULATION

ስትስት ስትጫወት

ሁሉም ያምናሃል

ለተልዩ ለተማሪ

አስቦ ፈጥሮን

ታዲያ ብወደህም ከልቤ አምርሬ

ስምቻህ ወሬ

ልትለየኝ ዛሬ

ልትሄድ ልትመረት

ትልቅ ሰው ልትሆን

በሰራ አገርን

ትውልድን ልታድን

ስትሄድ እርተህ

ከኔ ወዲያ ማዶ

ትዝታህ አለልኝ

አይደለህም ባዶ::

/ከአመቤት ወርትኅ/

(1997 ዓ.ም ተመራቲ ወንዶች ቤት)

ፎቶ ባቴ

እጅግ በጣም ጥራት

ያላቸውን ፎቶዎች በማንሳት

የሚታወቀው ፎቶ ባቴ

ለመላው ተመራቂዎች እንከዋን

ደስ አላችሁ መልከም

ምኞቱን ይገልጻል::

ፎቶ ባቴ ምንጊዜም ተመራጭ ነው::

ሚዲያ

መጨረሻውን ባናውቅም አጀማመሩ ግን እጅግ ያማረ ፕሮግራም

“ ኢትዮጵያን አይድልስ ”

በለኮመልዛ ቱዴዲ

አሁን ያለንበት ክፍለ ዘመን ከየትኛውም ጉዳይ ለበለጠ ሁኔታ ለመዝናኛው ኢንዱስትሪ ከፍተኛ ልማት ለመስጠቱ ቅንጣት ታህል ፕሮግራሚያዊ ልዩነቱን አይገባም ። ምክንያቱም ሰውነታው በገሃድ የሚታይ ከመሆኑም በላይ ማንኛውም የህብረተሰብ ክፍል ትኩረቱ ወደዚሁ በመሆኑ ሌላ ማስረጃ መጥቀሱ ያን ያህል አስፈላጊ አይደለም ።

በተለይም የፊልሙ ኢንዱስትሪ በከፍተኛ ሁኔታ እያንሰራራ የሚገኝና በርካታ አፍቃሪያንን ለመሣጠና ለመማረክ የበቃ የመዝናኛ ክፍል ነው ለምሳሌ ያህል አንጋፋዎቹ የአሜሪካን የፊልም ኩባንያዎች እይታ የሚያበቃቸው ፊልሞች ሁልጊዜ ለአስካርና ለሌሎችም ሽልማት ከመታጨት እስከማሸነፍ መድረሳቸው ። በዚሁ የኢንዱስትሪ ዘርፍ የግል ባለሀብቱ ምን ያህል እንደታሰበና ትርፋማ እንደሆነ ቁልጭ አድርጎ ያሳያል ። በሆሊውድ መንደር ስማቸው ከገነነ የዘርፉ ኩባንያዎች መካከል ሆሊውድ ፣ ኮሎምቢያ ፒክቸርስ ፣ H 20 Century Fox ዋርነር ብሮስና ሌሎችም ይገኙበታል ከአሜሪካን ወጣ ሰንልም የጥራት ነገር ብዙዎችን ቢያወዛግብም ብዙ ፊልሞችን ለእይታ ለማብቃት የኢንዱስትሪው ሆሊውድ ተጠቃሽ ነው ።

ከፊልሙ ባሻገር በመዝናኛው ኢንዱስትሪ ውስጥ ዘልቀው በመግባት ስማቸውን ለመትከል የበቁ ታላላቅ የቴሌቪዥን ኩባንያዎችም አሉ ። ከእነዚህ መካከል በመላው ዓለም የሚገኙ በብዙ ሚሊዮን የሚቆጠሩ ተመልካቾችን ለመሣብ የበቃው አንጋፋው POSTU አገልግሎት ነው ።

ይህ የቴሌቪዥን ካምፓኒ ከትንሿ የካርቱን ፊልም እስከ ትልልቆቹ አክሽኖችና አድቨንቸር ፣ ትሪሊርና ሮማንስ ታሪኮችን ላይ በማብቃት ትርፍም ዝናም ማጋበስ ከጀመረ ውሎ አድሯል ።

በዚህ POSTU አገልግሎት በጣም በርካታ ቻናሎች ከመካተታቸው የተነሳ ተመልካች ባብዛኛው የሚደበርበት አጋጣሚ በተዓምር ካልሆነ በስተቀር አይፈጠርም ። ምክንያቱም ቢፈልግ ቶክሾው ቢያስፈልገው መዝቃ ቢፈልግ ስፖርት ብቻ የሌላ የለም ማለት ይቻላል ።

ይህ የሚያመለክተው ከሌላው ይልቅ የመዝናኛው ኢንዱስትሪ በምን ያህል ፍጥነት ወደፊት እየተከተለ ከመሆኑን ነው ። ይሁን እንጂ ይህ ሁሉ የሚሆነው ለውጭው ዓለም ነው ።

በሀገራችን ያለው ተጨባጭ ሁኔታስ ምን ይመስላል ምንም እንኳን ሀገራችን ኢትዮጵያ በዚህ ዘርፍ ገና ዳዴ እያለች ቢሆንም አሁን አሁን እየታዩ ያሉት ክስተቶች ግን ተስፋን ፈንጣቂ ሆነው አግኝቼዋለሁ። በአሁኑ ሰዓት በርካታ ፊልሞች ለዕይታ እየበቁ ነው ሲኒማ ቤቶችም እየተገነቡ ነው ባጠቃላይ ከአውደ አንድ እየተሸጋገርን ነው ማለት ይቻላል።

የቴሌቪዥን ሥርጭታችንና የሬዲዮ ሽፋናችን ግን ከድህነታችን ጋር ተደማምሮ ነው መሰለኝ ገና አልተንቀሳቀስኝም ማለት ይቻላል ለ70 ሚሊዮን ህዝብ አንድ ቴሌቪዥን እና አንድ ሬዲዮ በቂ ነው ብሎ የሚከራከረኝ ሰው ያለ አይመስለኝም እንደዝያውም ሆኖ የኢትዮጵያ ቴሌቪዥን ራሱን ለማደስ እያደረገ ያለው ጥረት ይበል የሚያሰኝ ነው ። በብዛኛው ስኬትን ባይጎናፀፍም TU African መዝጋቱ አግባብነት ባይኖረውም ETV- Music መክፈቱ ታላቅ እምርታ ነው ። 120 ፕሮግራም ለማሻሻል የተደረገው ጥረትም ጥሩ ነበር የአለቤቶቹክ ሾው ፕሮግራም እንዲሁ አሁን ደግሞ እውነትም አቲቪ 14ይሆን 10 እርምጃ ወደፊት ተራምዷል የሚያሰኘውን የኢትዮጵያን አይድልስ ከጀአቲ ሚዲያና ኢንተርቴይመንት ጋር መጀመሩ ሆኖ የባሰውን ተመልካች አንጀት ሊያርስ ቆርጦ ተነስቷል ማለት ይቻላል ።

ከ 2003 እስከ ሐምሌ 2005 ድረስ ያለውን የሰልፍ ሂልፕ አሰማያ-II
የተቀናጀ የገጠር ልማት ፕሮጀክት እንቅስቃሴ

የሰብል ልማትና የእንስሳት እርባታ

በሰብል ምርት ዙሪያ የሚሰራው ስራ ፕሮጀክቱ ከሚያከናውናቸው ወደ ስምንት የሚጠጉ አበይት ሥራዎች ውስጥ አንዱ እንደመሆኑ መጠን በስሩ የተለያዩ አይነት ተግባራትን አቅፏል። እነዚህም የምርጥ ዘር ማሰራጨት፣ የፀረ ተባይ መድባላትና ለዚህ የሚያስፈልገው የመርጫ መሳሪያ ሥርጭት አጋዥ ተከናውኗል። ማስተዋወቅ፣ ገበሬዎችን በመስኖ ዙሪያ አደራጅቶ ማገዝ እንዲሁም በገበሬዎች ማሳ ላይ የሚደረገው የዘር ማባዛት ሥራ ይገኝበታል። በዚህ መሰረት እስከአሁን ላለው ጊዜ 961.42 ኩንታል የተሸሻሉ የማሽላ፣ የበቆሎ፣ የቦሎቄና የለውዝ ዘሮችን በማሰራጨት 14190 ገበሬዎችን ተጠቃሚ አድርጓል።

Sorghum Field-Improved Muyra

እንዲሁም 720.58 ኩንታል የድንችና የስከር ድንች 3401 ኪ.ግ የነጭና የቀይ ሽንኩርት እንዲሁም 119.65 ኪ.ግ የተለያዩ አይነት የአትክልት ዘሮችን በማሰራጨት በአጠቃላይ 2534 ገበሬዎችን አሳትፏል። አጋዥ የሆኑ ተከናውኗል። ለማስተዋወቅ ባደረገው እንቅስቃሴ 5 የድንች ዘር ማከማቻ መጋዘኖችን (DLS) በተለያዩ ቦታዎች ላይ በማሰራት በአከባቢው የሚገኙትን ገበሬዎች ተጠቃሚ አድርጓል። ከዚህም በተጨማሪ በድምሩ 39 ያህል አባላትን የያዘውን ሦስት የመስኖ ቡድን በማደራጀት አራት የውሃ

መሳቢያ ሞተሮችን ሰጧል። የተሰራጨትንም የምርጥ ዘር በአከባቢው ለማሰራጨት በ 819 ገበሬዎች ላይ የምርጥ ዘር ማባዛት በማከናወን ከተጨማሪ ሞጋ እንዲጠቀሙ አድርጓል።

በእንስሳት እርባታ ዘርፍም ለገበሬዎች ጠቃሚ የሆኑ የተለያዩ አይነት ተግባራትን ያከናውነ ሲሆን የተሸሻሉ ዶሮዎች ስርጭት፣ ለከብት ማዳቀል ስራ እገዛ ማድረግ፣ የእንስሳት ክሊኒኮችን መገንባት በዋነኛነት ይጠቀሳሉ። እስከሁንም ባለው እንቅስቃሴም ከ 1445 የተሸሻሉ ዶሮዎች በማሰራጨት 210 ሴቶች ያሳተፈ ሲሆን የእንስሳት ክሊኒክ በማስገንባት በአከባቢው ያለውን የእንስሳት ህክምና እጥረት ቀርፏል። በተጨማሪም 33 ማእከሎች ላይ የሚደረገውን የከብት ማዳቀል ስራ ድጋፍ ያደረገ ሲሆን በነዚህ ቦታዎች 6 ክራሾችን አሰርቷል። ዱሃ ሴቶችን መደገፍ አላማ ባደረገው ስርጭትም 86 ፍየሎችን ለ 43 ሴቶች በማከፋፈል እገዛ አድርጓል።

Vetrinary service

የአፈርና ዉሃ ጥበቃ

አለማያ-ዘ የተቀናጀ የገጠር ልማት ፕሮጀክት የምግብ ዋስትናን በቀጣይነት ለማረጋገጥ የተለያዩ የአካባቢ ጥንቃቄ ስራዎችን እየሰራ ይገኛል። ፕሮጀክቱ በማስፋፋት ላይ ያለውን የመሬት መራቆትን ግምት ውስጥ በማስገባት በቂ በጀት መድቦ እንደየ አካባቢው ሁኔታ የችግር መጠን ከአለማያ ወረዳ የገጠር ልማት ጽ/ቤት ጋር በጋራ በመሆን ውጤታማ ስራዎችን አስመስግቧል።

Soil & Water conservation - Gully treatment

በመሆኑም ባለፉት ሦስት ዓመታት 60 የግለሰቦች ችግኝ ጣቢያ በመቋቋም ገበሬዎች በአካባቢያቸው ቀጣይነት ባለው መልኩ ችግሮችን እንዲያገኙ ከመረዳቱም ባሻገር ተጨማሪ የገቢ ማመንጫ ሆኖላቸዋል።

በተጨማሪም በ አለማያ ተ/ቤቶች ችግኝ ጣቢያዎችን በማቋቋም ለተማሪዎች ለት/ቤቱ ማመራረብ የችግር አፈላልፍ አጠቃቀም ግንዛቤን አዳብሯል።

ከዚህም ባሻገር የአንባቢውን የደን መመናመን ግንዛቤ ውስጥ በማስገባትና በቂ ችግሮችን አፍልተው ለገበሬው ለማዳረስ ይረዳ ዘንድ 3 ማእከላዊ ችግኝ ጣቢያዎችን አቋቁሟል።

ከነዚህ ችግኝ ጣቢያዎች 1,112,350 የዛፍና የፍራፍሬ ችግሮች አፍልተው ከ600 በላይ ለሚሆኑ ገበሬዎች አስራጭተዋል።

የፊዚካል ሥራዎች (Physical measures) በተመለከተ ፕሮጀክቱ እስከ 2005 ድረስ 7.5 ኪ.ሜ የቦረቦር ቁጥጥር፣ 52.5 ኪ.ሜ በእርሻ መሬት ላይ እርከን የማሰራት እንዲሁም 40000 የግማሽ ጨረቃ (Micro-basin) እና የተፈጥሮ ሀብታቸው በታራቆቱ መሬቶች ላይ ሰርቷል።

የዝናብ ማነስና ያለወቅቱ ማቋረጥን ግምት ውስጥ በማስገባት 72 የውሀ ማቆሪያ ገንዳዎችን በመስራትና በመጠቀም 72 ገበሬዎች ውሀን አሰባስቦ ከ3.6 ሄክታር

በላይ የሚበልጥ መሬት እንዲያሰሙ ተደርጓል።

በአጠቃላይ የአፈርና ውሃ ጥበቃ ሥራዎችን ፕሮጀክቱ ትኩረት ሰጥቶ በመስራቱ ገበሬዎች በአጥጋቢ የአካባቢ ጥበቃ ግንዛቤን ከማግኘታቸው ባሻገር ለወረዳው ጥሩ የማስተማሪያ ቦታ (Demonstration site) ሆኗል።

ትምህርት

በፕሮጀክቱ ትኩረት ከሚሰጣቸው የልማት ስራዎች አንዱ ትምህርት ነው። አላማውም የትምህርት ሽፋንን በወረዳው ማስፋትና ለትምህርት ጥራት የበኩሉን አስተዋፅኦ ማድረግ ነው። በዚህም መሰረት እንደሌለው የፕሮጀክቱ ስራዎች ለትምህርት የሚደረጉ ድጋፎችን ከወረዳው የትምህርት ቢሮ ጋር በመሆን ያከናውናል። ፕሮጀክቱ ድጋፍ ከሚያደርግናቸው መስኮችም የአንደኛ ደረጃ ት/ቤት ግንዛታ፣ በት/ቤት ውስጥ ለሚገኙ ክበባትን ድጋፍ፣ የመሰረተ ትምህርት ድጋፍና የተማሪዎች መቀመጫ ድጋፍ ናቸው። በዚህ መሰረት 2 የአንደኛ ደረጃ ት/ቤት ግንባታ፣ ለ38 ክበቦች ድጋፍ፣ ለ16 የመሰረተ ትምህርት ማእከላት እንዲሁም ለአራት ት/ቤቶች 120 የተማሪ መቀመጫዎች ድራፍ አድርጓል።

የሴቶች ፕሮግራም

የዚህ የስራ ክፍል አላማ የሴቶችን ኢኮኖሚያዊ፣ ማህበራዊ፣ ፖለቲካዊ አቅም ማሳደግና በማናቸውም የልማት ስራ ውስጥ ከወንዶች እኩል ተሳትፎ እንዲሁም ተጠቃሚ እንዲሆኑ ማስቻል ነው።

Sheep fattening – Women's income generation

በሰልፍ ሂልፕ አሰማያ-ዘ የተቀናጀ የገጠር ልማት ፕሮጀክት ውስጥ ከላይ የተጠቀሱትን አላማዎች ከግብ ለማድረስ የሚያስችሉ ስራዎችን በማከናወን ላይ ይገኛል። ከነዚህም ውስጥ ሴቶችን

በቁጠባና ብድር ሀብረት ስራ ማህበራት በማድረጋቸው ለብድር አገልግሎት የሚውል ብር (Grant fund) በመስጠት የሴቶችን ገቢ ለማሳደግ የሚያስችል ግብዓት እያቀረበ ይገኛል።

ሴቶች የቤተሰብ ተንከባካቢ በመሆናቸው የቤት ውስጥ ስራዎችን ለማቅሰፍ የሚያስችሉ ስልጠናዎች እንዲያገኙ ተደርገዋል። ከነዚህም ሌላ የተለያዩ የገቢ ማስገኛዎችን፣ የቤተሰብ ምጣኔ፣ በጎጂ ባህሉ በስርአተ ፅዎታ ጉዳዮች ላይ የሚያተኩሩ የግንብ ማስጨበጫ ስልጠናዎች በተለይ ለገጠር ሴቶች በመስጠት ላይ ይገኛል።

ከላይ በተጠቀሱት የስልጠና አይነቶች 596 ሴቶችን አሰልጥኗል። ሦስት የቁጠባና ብድር ሀብረት ስራ ማህበራት በማቋቋም 305 ሴቶችን በማድረግ የብድርና ቁጠባ አገልግሎት ተጠቃሚ እንዲሆኑ አስችሏል። ፕሮጀክቱ 171 ሴቶችን በልዩ የገቢ ማመንጫ ፕሮግራም ለማሳተፍ የዶሮ፣ የፍየልና የተለያዩ ያትክልት ዘሮችን በግብአትነት አቅርቧል።

ባጠቃላይ ፕሮጀክቱ የሴቶችን መሰረታዊ ችግሮች የሚዳስሱ ተግባራትን ከላይ በተጠቀሰው መልኩ በማከናወን ላይ ሊሆን

በቀጣይም በአሰራሩ ላይ መጠነኛ ለውጥ በማድረግ ሴቶችን ስልታዊ ፍላጎት በሚዳስስ መልኩ ለመስራት የሰርአተ ዕዎታን ዱዳዩን በሁሉም የልማት ስራ ውስጥ በማካተት (Gender mainstreaming) ለማስራት ጀምሮ እንቅስቃሴዎች እየተደረጉ ናቸው።

የመጠጥ ውሀ

ፕሮጀክቱ ንጹህ የመጠጥ ውሀን ለህብረተሰቡ ለማዳረስ ባለው አላማ 16 በአጅ የሚሰሩ ጉድጓዶችን በማስቆፈር ከ1200 በላይ ቤተሰቦች ተጠቃሚ ሆነዋል። ከዚህም በተጨማሪ 3 የምንጭ ማጎልበት ሥራዎችን ሰርቶ ከ7500 በላይ ለሆኑ ሰዎች ንጹህ የመጠጥ ውሀ ተጠቃሚ ሲሆኑ፤ በቆላማ ቀ/ገ/ማህበራት ውስጥ 7 በማሽን የሚቆፈሩ የውሃ ጉድጓዶችን ለማስገንባት ለከንትራክተር ሰቶ እያሰራ ይገኛል።

አቅም ግንባታ

በዚህ ስር ፕሮጀክቱ ስልጠናዎችንና የተለያዩ አይት ድጋፍችን ያካተተ ነው። በዚህ መሰረት እስከሁን ባሉት ጊዜያቶች ለ1003 ገበሬዎችና ለ107 የተለያዩ መስሪያ ቤቶች ሰራተኞች እንዲሁም

ለ264 ሴቶች ስልጠናን አቀናጅቷል። እነዚህም ስልጠናዎች ባለው ሁኔታና በስልጣኖች ፍላጎት ላይ የተሞረከበ ሲሆን ይህም ያላቸውን ፍላጎት ለመቀየር አነሳስቷል። ከዚህ በተጨማሪ በወረዳው ውስጥ ላሉት የመ/ቤቶች ኮምፒውተሮች፣ ፎቶ ኮፒ መሽንና ሌሎች የቢሮ እቃዎችን እንዲሁም በሞተር ሳይክል ጥገና ድጋፍ በማድረግ በነዚህ ዙሪያዎች ያለውን ክፍተት ሞልቷል። የወረዳውም በስብሰባ አዳራሽ ችግር ለመቅረፍ ባደረገው እንቅስቃሴ እንደ የስብሰባ አዳራሽ አስገንብቶ አስረክቧል። ከአለማያ ዩኒቨርስቲ ጋር ባለው የስራ ግንኙነትም የግብርና ስርፀት ተማሪዎችን በሚሰሩት የመስክ ልምምድ ድጋፍ ይሰጣል። በዚህም ድጋፍ የተመረቁና አሁንም በመማር ላይ ያሉ 279 ተማሪዎች ተጠቃሚ ሆነዋል።

የህብረተሰብ ጤና

ፕሮጀክቱ በህብረተሰብ ጤና በኩል በርካታ ሰዎችን ለወረዳው ህብረተሰብ በመስራት ላይ ሲሆን በዋነኛ ነት ከተሰሩት ውስጥ 100 የልምድ አዋላጅ፣ 30 ህብረተሰብ አቀፍ፣ የቤተሰብ ምጣነ ሰጪ እንዲሁም 100 የወባ የመንደር ሰራተኞችን በማስልጠን ወደ ስራ እንዲገቡ አድርጓል።

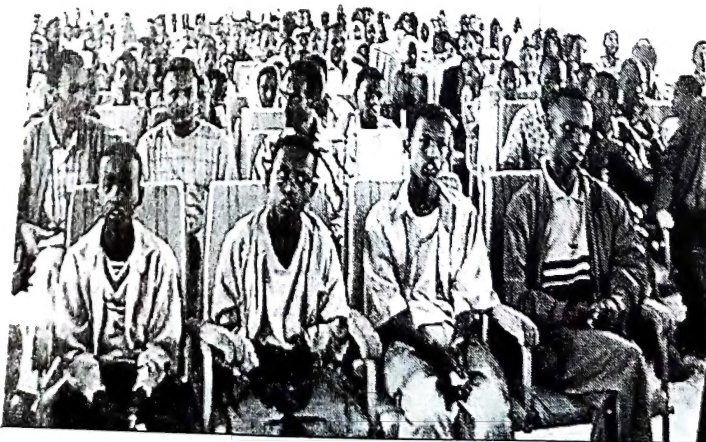

እንዲሁም የጤና ሽፋን ለማሰደግ 1 ጤና ኬላ ተሰርቶ ስራ የጀመረ ሲሆን 1 ደግሞ በመሰራት ላይ ይገኛል። ለዚህም ጤና ኬላ እና ለሁሉም የጤና ድርጅት የመድኃኒት አቅርቦት እንዲጨመር ሲባል ለ2 ጤና ኬላ የልዩ መድኃኒት ቤት በኩል የብር ድጎማ ተደርጓል። በሌላ በኩል ደግሞ የአከባቢ ጤና ለማጠናከር ሲባል 5 የህዝብ ሽንት ቤትና 200 የሽንት ቤት ክዳን በመስራት ለህዝቡ አከፊፍሏል። እንዲሁም የወረርሽኝ በሽታ ለመቆጣጠረው የብር ድጎማ ለመድኃኒት መግዛ ለውሎ አበልና ለነዳጅ የሚሆን ለወረዳው ጤና ጥበቃ ጽ/ቤት ድጋፍ ተደርጎላቸዋል።

በኤች አይ ቪ ኤድስ

እንደሚታወቀው በኤች.አይ. ቪ የሚደርሰው ችግር ድሮ የጤና ችግር ተደርጎ ይወሰድ ስለነበር የአለማዊ ፕሮጀክት ሲቀረፅ ብዙም ትኩረት አልተሰጠውም። ስለሆነም ለልፍ ሄልፕ ዲቨሎፕመንት ኢንተርናሽናል በ2004 ትኩረት በመስጠት በመከሄድ ባለው ፕሮጀክቶች ጋር በጥምረት የሚሰራ “mainstreaming HIV/AIDS” በሚል የ3 ዓመት ፕሮጀክት ቀርጾ እየተገበረ ይገኛል። ይህ ፕሮጀክት ለብቻው የሚሰራ ሳይሆን በአለማዊ ፕሮጀክት በሚከናወኑት የተለያዩ የልማትና የማህበራዊ አገልግሎት ስራዎች ጋር በማቀናጀት ነው።

የበሽታው ስርጭት ወደ ገጠሩ ህብረተሰብ እንዳይስፋፋ በማለት ለተለያዩ የህብረተሰብ አባላት የግንዛቤ ማስጨበጥ ውይይቶች ተካሂደዋል። በግንዛቤ ማስጨበጫ ላይ የተሳተፉት የህብረተሰብ ክፍሎች፣ አርሶ አደሮች፣ የትምህርት ቤት ማህበረሰብ እንዲሁም የሃይማኖት አባቶችና የእድር መሪዎች ይገኙበታል።

School anti-HIV/AIDS clubs competition

ይህም የግንዛቤ ማስጨበጫ ውይይቶች ለማካሄድ ስልጠና አስፈላጊ ስለሆነ ለ32 መምህራን፣ ለ100 የአርሶ አደር ተወካዮች እና 28

የእምነትና የእድር መሪዎችን ለህብረተሰቡ ትምህርት ለመስጠት እንዲቻል ስልጠና ተሰጥቶቸዋል።

በሌላው በኩል 100 ለሚሆኑ የልማት ጣቢያ ሰራተኞች (mainstreaming of HIV/AIDS with Agricultural sector) በሚለው ስልጠና ላይ ተሳትፈው ሁሉም በየቀበሌያቸው የተለያዩ ሰዎችን በመስጠት ላይ ናቸው። እነዚህን የልማት ሰራተኞች ከስልጠናው በተጨማሪ ለሚሰሩት ሥራ እንዲረዳቸው ማኑዋል ተዘጋጅቶ ተሰጥተቸዋል። እንዲሁም በሚሰራውን ስራ ዙሪያ የተለያዩ ውይይቶችን በማዘጋጀት ውይይት እየተደረገ ነው።

የፕረጀክቱ ሰራተኞች የ “mainstreaming” ፅንሰ ሃሳብ ስልጠና ወስደው በሚሰሩት የተለያዩ የፕሮጀክቱ ኮምፖኔቶች ጋር በማቀናጀት የተለያዩ ስራዎችን በመስራት ላይ የገኛል። ለወደፊቱ ደግሞ ፕሮጀክቱ እነዚህን ሥራዎች በሰፊው ለመቀጠል እና የግንዛቤ ማስጨበጫ ውይይት በተጠናከረ ሁኔታ ለመስጠት (community capacity enhancement) ስልጠና ለመስጠት በዝግጅት ላይ ይገኛል።

Briefing External visitors

Shopping activity-SACCO Members

AVRDC

anti-HIV/AIDS clubs, 2005

